

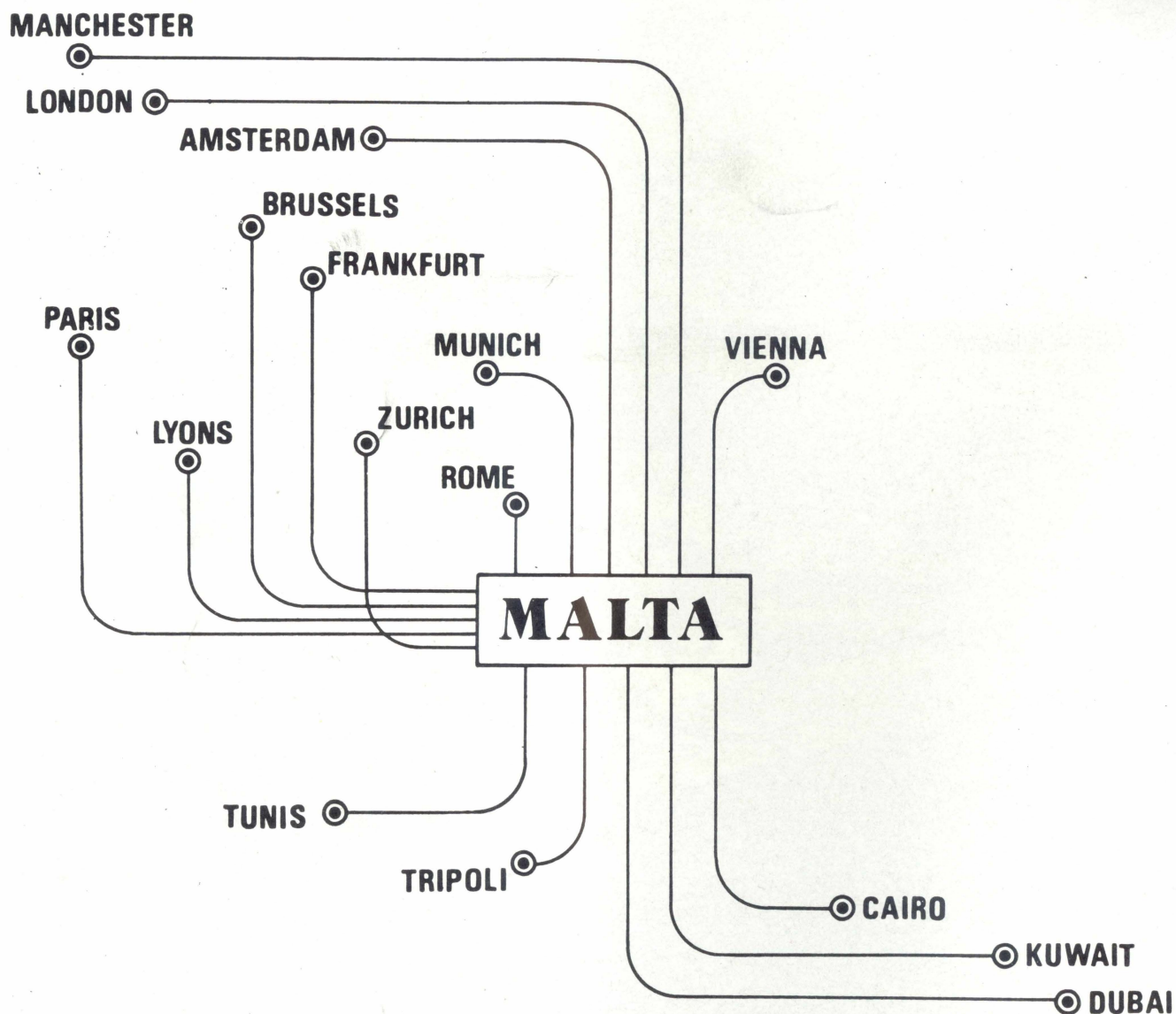
il-Gżejjer

OTTUBRU 1980

Nru. 101

AIRMALTA

**Great destinations.
Great airline.**

Reservations tel: 882922/29

il-Gżejjer

OTTUBRU 1980

Nru. 101

Mahruġ
mid-Dipartiment ta' l-Informazzjoni,
Valletta, Malta.

Pagna

Ftehim ma' l-Italja	2
Supermarket	3
Dwar Għawdex — Il-Mużew ta' l-Arkeologija	5
Id-Dijabete	9
Jitkellem l-Avukat	11
Ix-Xogħol fil-Menqa	12
Sewqan	15
Żvilupp fil-Forti Sant'Anglu ..	16
Ground tal-Football f'Ta' Qali	18
Rakkont għat-Tfal	20
Il-Proġett tal-Port ta' Marsa-xlokk	23
Għan-Nisa	24
Skejjel tas-Snajja'	28
Harsien tal-Wirt Nazzjonali Tagħna	30
Stharriġ Dwar l-Infieq tal-Familja	32

il-Gżejjer

OTTUBRU 1980

Nru. 101

GĦAWDEX — Dehra mill-ajru tad-dahla tal-Port ta' l-Imġarr.

**She can lead you to a
Fortune for just a £M1 ticket**

★ **£M50,000** First Prize

★ **£M 10,000** First Prize (Monthly)

**217 Prizes
Get your tickets
—NOW—**

**Malta
National
Lottery**

Fine Furniture
that turns your house into a home

see our new range of fine furniture at

emanuel agius ltd

manufacturers of fine furniture
202a Old Bakery Street, Valletta
Tel. 625944

FTEHIM MA' L-ITALJA

Il-Prim Ministru Dom Mintoff jiffirma l-Ftehim fil-Berga ta' Kastilja

Wara xhur shah ta' trattattivi bejn il-Gvern Taljan u l-Gvern Malti, nhar it-Tnejn, 15 ta' Settembru, 1980 gie inizjalat ftehim li ghan-naha ta' l-Italja iffirmah il-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin Emilio Colombo u ghal Malta iffirma l-Prim Ministru Dom Mintoff. Fil-waqt li Colombo iffirma l-kopja gewwa Ruma, Mintoff iffirma fil-Berga ta' Kastilja, il-Belt Valletta.

Dan il-ftehim juri l-weghda tal-Gvern Malti li jimxi fit-triq tan-newtralità u jzomm l-istess boghod miż-żewġ super-potenzi — l-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Unjoni Sovjetika.

Min-naha tal-Gvern Taljan hemm il-ferh li Malta qed taqbad din it-triq u l-miżuri li tiehu l-Italja biex taghti sehemha biex dan isehh u tigi żgurata l-indipendenza.

Dan il-ftehim jorbot liż-żewġ nahat politikament mill-gurnata stess li

gew iffirmati d-dokumenti. Izda jorbot iż-żewġ nahat ghal kollox meta jigu ratifikati miż-żewġ gvernijiet.

Il-Gvern Taljan zamm il-weghda tieghu u l-Ftehim gie kkonfermat mill-Kabinett Taljan fid-19 ta' Settembru. Il-Gvern Taljan kien marbut ukoll li jaghmel hiltu kollha biex il-Parlament jirratifika il-Ftehim fl-iqsar żmien.

Izda din ir-ratifika ghadha ma seh-hitx ghalieq f'daqqa wahda il-Gvern ta' Koalizzjoni Taljan immexxi mill-Prim Ministru Francesco Cossiga ir-riżenja nhar is-Sibt, 27 ta' Settembru wara li gie megħlub b'vot wiehed waqt votazzjoni fuq miżuri ekonomici interni.

Hekk issa r-ratifika trid tistenna li jerga' jkun hemm Gvern fl-Italja u l-Ftehim jitressaq mill-gdid quddiem il-Parlament Taljan.

* Sadattant, il-Gvern Malti ippubblika d-dokumenti (bi tliet lingwi) li flimkien jagħmlu dan il-Ftehim. Dawn id-dokumenti jinkludu:—

Nota Verbali mill-Gvern tar-Repubblika ta' Malta bid-data tal-15 ta' Settembru, 1980.

Dikjarazzjoni mill-Gvern tar-Repubblika ta' Malta dwar in-Newtralità ta' Malta.

Dikjarazzjoni mill-Gvern tar-Repubblika ta' l-Italja dwar in-Newtralità ta' Malta.

Protokol dwar l-ġajjnuna finanzjarja, ekonomika u teknika, bejn ir-Repubblika ta' l-Italja u r-Repubblika ta' Malta.

Nota Verbali mill-Ministeru ta' l-Affarijiet Barranin tal-Gvern tar-Repubblika Taljana, bid-data tal-15 ta' Settembru, 1980.

* Koppi ta' dan il-Ftehim jistghu jinxtraw mid-Dipartiment ta' l-Informazzjoni, Berga ta' Kastilja.

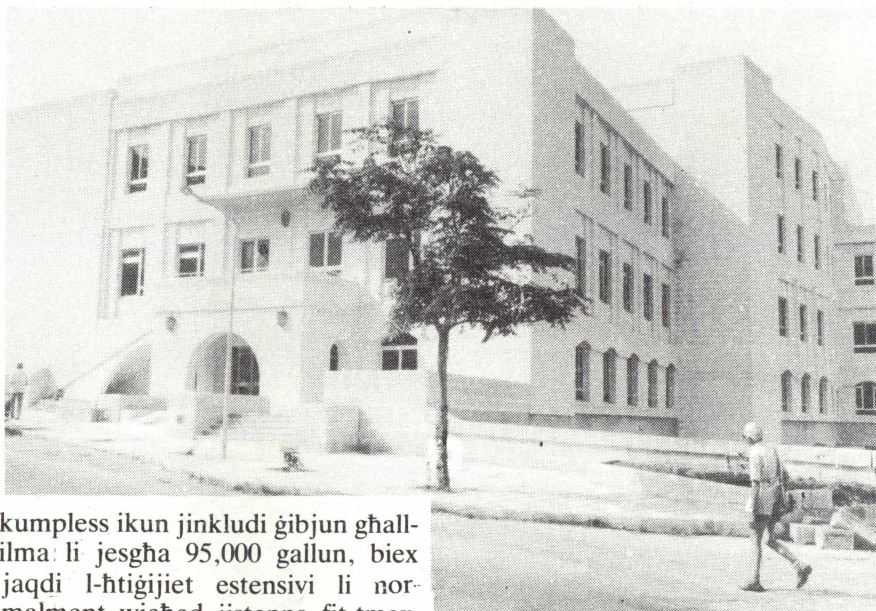
Minn meta t-terminus kollu tal-karozzi tal-linja gie ċentralizzat f'Bieb il-Belt, l-ideja li jinbena. *Supermarket* f'Beltissebħ saret aktar pratika peress li l-pubbliku awtomatikament tressaq aktar lejn il-post magħżul għal dan is-suq ġdid. Barra minn hekk l-ispazju kbir għall-ipparkjar li diġa' jeżisti f'dawk l-inħawi huwa fattur importanti iehor li mistenni jhajjar lil ħafna biex jagħmlu x-xirja tagħhom hawnhekk.

Is-Supermarket gie iddisinjat b'mod li jipprovdi effiċjenza u ekonomija għal min iħaddem is-servizz kif ukoll biex jahseb għall-kumdità u l-bżonnijiet tax-xerrej.

Il-kumplex kollu jokkupa 'l fuq minn sitt elef metru kwadru ta' art fil-waqt li l-gholi tal-blokk inżamm bejn wiehed u iehor l-istess bħal dak tal-bini ta' ma' ġenbu. Izda peress li l-blokk qiegħed fuq art inklinata ttiehdet l-opportunità li fejn setghu jsiru aktar sulari 'l isfel dawn inbnew minflok ma sar l-irdim. Infatti għalkemm il-faċċata jidher għoli tliet sulari u nofs (ftit aktar mill-bini tal-Ministeru tax-Xoghlijiet u Sport) fuq in-naħa ta' wara jitla' għal hames sulari. Fil-*basement* giet ifformata trejqa li tilwi minn naħa għall-oħra tal-blokk u li saret apposta għat-trakkijiet li jkun jridu jhottu xi provvisti fl-istores li qegħdin fis-sotterran. Parti mis-sular ta' taħt jew *basement* se jservi kif għidna ta' *stores* fil-waqt li f'parti oħra se jkun hemm uffiċini tal-Pulizija u tal-pizatur u klinika. F'dan is-sular insibu wkoll kafetterija żgħira għall-impjegati u kmamar fejn fihom il-haddiema jkun jistgħu jbiddu.

B'konformità mal-*policy* tal-Gvern Soċjalista dwar il-ħażna ta' l-ilma, il-Ministru tax-Xoghlijiet u Sport, is-Sur Lorry Sant ried li l-

SUPERMARKET

kumplex ikun jinkludi gibjun għall-ilma li jesgħa 95,000 gallun, biex jaqdi l-htigijiet estensivi li normalment wiehed jistenna fit-tmex-xija ta' kumplex bħal dan.

L-ippjanar ta' l-erba' sulari l-oħra huwa magħmul b'mod u manjiera li jista' jintuza skond il-htieġa; f'kull pjan jistgħu jsiru jew stabbilimenti shah jew l-ispazju jista' jitqassam għal numru ta' hwienet żgħar, kollha għalihom. Fil-każ ta' stabbilimenti, dawn ikunu mghammra wkoll bi *stock-rooms*, uffiċini u *toilets*. Is-swali jagħtu għall-bitha kbira li tipprovdi dawl u ventilazzjoni xierqa. Fis-sular ta' fuq (fin-naħa tal-faċċata) jinkludi l-uffiċini amministrattivi fil-waqt li fuq in-naħa ta' wara nsibu post għal *bar* u ris-

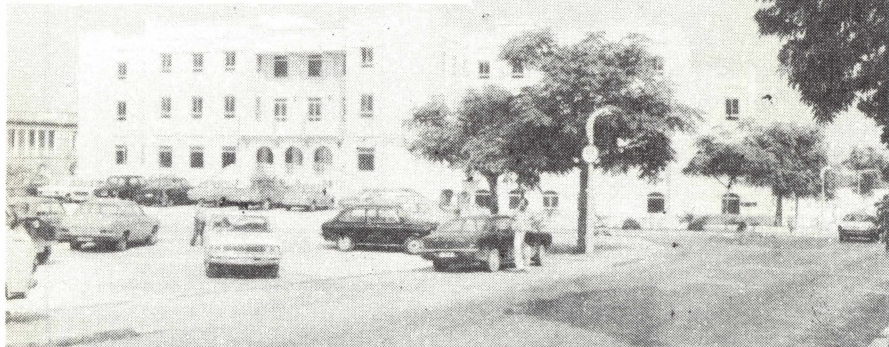
torant b'veranda li tgawdi veduta panoramika tal-Port ta' Marsamxett.

Bħal fil-każ tal-Qasam Industrijali tar-Rikasli, fis-supermarket inħadmet sistema fejn il-'flushing' tat-'toilets' isir bl-ilma baħar biex jiġi ffrankat kemm jista' jkun l-ilma tajjeb għax-xorb.

It-tqassim tas-swali joffri moviment faċli għall-pubbliku li minbarra taragġ ċentrali jista' juża l-*lifts* biex jgħaddi minn sular għall-iehor. Il-membri ta' l-*istaff* imbagħad, jistgħu jużaw liftijiet separati u taragġ iehor fil-ġenb. F'kull pjan insibu wkoll *exits* għall-każijiet ta' emergenza. Ta' min isemmi hawn li s-*Supermarket* se jkun fih hames bibien minn fejn wiehed ikun jista' jidhol għalih, fil-waqt li ttiehdet attenzjoni speċjali biex jiġu provvuti aċċessi faċli għall-invalidi li jużaw il-*wheelchair*.

Ix-xogħol tal-bini fis-Supermarket sar kollu mill-haddiema u l-apprendisti tax-Xoghlijiet Pubbliċi li bħal fi proġetti oħra kbar li ħadmu fihom, urew bżulija u ħila ta' min jammiraha.

Is-Supermarket inbena b'mod arkitettoniku li jmur ħafna ma' l-istil tal-bini ta' madwaru u jagħmel għieh lill-Gvern Soċjalista li hasbu u lil haddiema tal-Ministeru tax-Xoghlijiet u Sport li bnewh.

Spazju kbir biżżejjed quddiem is-Supermarket għall-ipparkjar tal-karozzi

That is Agfa-Gevaert

A European group, Agfa-Gevaert started in 1964, originating from the linkup between the German company Agfa AG, Leverkusen and the Belgian firm Gevaert Photo-Producten N.V., Mortsel (Antwerp.). The three main works are in Leverkusen, Munich (Germany) and Mortsel (Belgium). There is a total of 23 production centres in Belgium, Germany, France, Portugal, Spain, Argentina, India and the U.S.A. Agfa-Gevaert products are marketed in 145 countries.

Activities

General photography: Amateur cameras, flash equipment, cine cameras, cine and still projectors, films, papers, chemicals, laboratory and photo-finishing equipment.

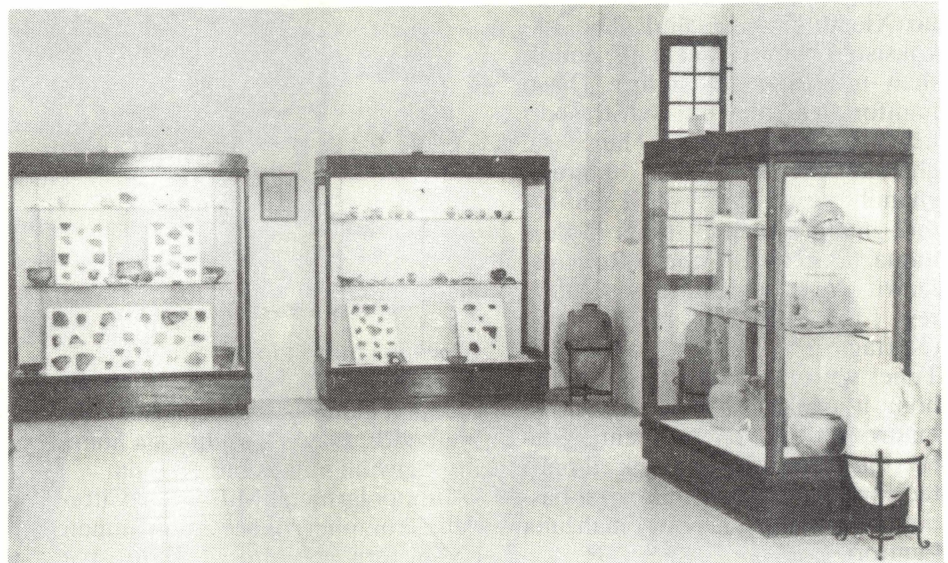
Technical photography: Document photography, medical radiography, industrial radiography, graphic processes, industrial reprography, office-copying and microfilm systems, motion picture and television films.

Magnetic tapes: Compact cassettes, reel-to-reel tapes, video tapes.

Il-Mużew ta' l-Arkeologija

Il-Mużew fih diversi taqsimiet li jaħżnu fihom oġġetti ta' storja, arkeologija u folklor.

Il-Gvern wera interess kbir fit-tindif u fiż-żamma tajba ta' Città-della Ghawdxija. Triqat li qabel bil-kemm wiehed seta' jimxi fuqhom ġew imnaddfa mit-terrapien u mik-sija biċ-ċnagar. Bil-mod il-mod, il-Belt antika ta' l-Ghawdxin qieghda tiehu xejra ta' post nadif u organizzat. Imħabba f'hekk, mijiet ta' turisti u anke Maltin qeghdin jitolghu jżuru ta' spiss din il-Belt tas-Silenzju li, f'hafna aspejti, tixbah lil dik ta' l-Imdina ta' Malta.

Fost affarijiet ohra, it-Turist jintlaqat mill-bini fejn hemm esibiti l-antikitajiet tal-Gżira tat-Tliet Għoljiet. Dan il-bini huwa storiku għaliex darba kien it-'Town Hall' ta' żmien il-Kavallieri ta' San Ġwann. Biż-żmien, il-bini ġie traskurat u safa herba waħda. Izda mbagħad kien inbena mill-ġdid bis-saħħa ta' Sir Harry Luke li kien Logutenent Gvernatur ta' Malta bejn is-snin 1930 u 1938. Fi ftit żmien, id-dar reġġet sabet ruhha fl-ghamla u l-isplenduri kollha tagħha, mibnija kif kienet qabel bl-istil sabiħ tar-Rinaxximent. Intużaw b'hekk mill-gallarija originali u bosta mill-balus-trati tal-ġebel li kienu nstabu fost it-tigri.

F'din id-dar storika ngiebu dawk

l-oġġetti antiki li kien hemm ikkonservati fil-Librerija Pubblika ta' Ghawdex kif ukoll fil-Mużew Nazzjonali tal-Belt Valletta; oġġetti li kienu nstabu kollha fil-Gżira ta' Ghawdex. Bil-mod il-mod, l-ewwel Mużew ta' l-antikitajiet li qatt kellha l-Gżira ta' Calypso beda jinħama għewwa s-swar ta' Cittàdella. Il-Mużew il-ġdid ġie inawgurat uffiċjalment fit-30 ta' Mejju tas-sena 1960 u miftuħ għall-pubbliku fl-ewwel ta' Gunju ta' l-istess sena.

Il-Mużew fih diversi taqsimiet li jaħżnu fihom oġġetti ta' storja, arkeologija, folklor, eċċ. Fit-taq-sima ta' l-arkeologija wiehed jilmah oġġetti tassew interessanti li nstabu fit-Tempji Neolitici tal-Ġgantija, Santa Verna, Ta' Ċenċ u Ta' Marziena. Il-b'hekk prezzjużi ta' fuh-har, b'hafna disinji minquxa fuq-hom, jixhdu l-arti ta' dawn in-nies intelliġenti li abitaw il-Gżejjer tagħna f'dawk iż-żminijiet imbieghda.

Dokument importanti tal-hakma Għarbija nsibuh f'irhama bi skrizzjoni fuqha li nkitbet fis-sena 1173. Il-kitba fuq din l-irhama tfakkar il-mewt ta' mara Għarbija li kien jisimha Majmuna. L-istat tajjeb ta'

preservazzjoni ta' din l-irhama hija tassew haġa ta' l-iskantament. Il-viżitatur jintlaqat ukoll mill-istat tajjeb ta' preservazzjoni tal-lupa Rumana qieghda tradda' lil Romolo u Remo. Din il-lupa, maħduma minn alabastru bajdani u fin, hija twila madwar xiber u kienet instabet f'Ghawdex fis-sena 1720.

Fis-sular ta' fuq wiehed jilmah ukoll statwa tar-rham ta' l-epoka Rumana. L-istatwa, nieqsa mir-ras u mill-idejn, hija għolja mill-art madwar sebat ixbar u nofs. Fejn l-istatwa tidher kopja tal-pittura li

fis-seklu tmintax Jean Hourl, pittur tar-Re ta' Franza, ghamel ta' din l-istatwa kif lemaħha fin-niċċa tagħha barra mis-swar taċ-Ċittadella. Fil-pittura jidhru wkoll is-swar taċ-Ċittadella u xi Għawdxin lebsin l-ilbies nazzjonali. Tidher haġa ċara illi l-istatwa hija xogħol ta' skultur Ruman u hija antika ħafna.

Haġa li timpresjona ħafna lill-viżitatur hija s-sejba li saret fil-baħar tax-Xlendi fis-sena 1961. Din tikkonsisti f'numru għmielu ta' amfori shaħ u bċejjeċ ta' amfori. Dawn l-amfori, li kienu wżati għat-trasport taż-żejt jew ta' l-inbid, huma ta' għamla diversa. Il-biċċa l-kbira li għandhom manku twil li jinfirex mill-għonq sakemm tibda ż-żaqq huma ta' għamla Graeco-Romana. Dawn aktarx ingiebu minn Sqallija jew l-Italja. Ohrajn huma Puniċi (Kartaġinizi). Dawn li ngiebu minn Tunes jew minn Malta stess, għandhom il-manku fil-bidu taż-żaqq u madwar il-baži tar-reċipjent. Wieħed jista' jara wkoll dik il-parti taċ-ċomb li kellha l-ankra tal-bastiment li fuqu kienu maħżuna l-amfori.

Interessanti għall-aħħar hija

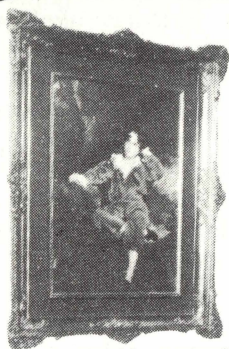

L-amfori li nstabu fix-Xlendi

t-taqsimha tal-folklor fejn jidhru, fost affarijiet oħra, l-ghodod antiki tal-biedja li kienu jużaw l-Għawdxin fl-imghoddi. Dawn li semmejna huma biss xi whud mill-esibiti ewlenin.

Il-popolarità tal-Mużew taċ-Ċittadella kompliet tikber minn mindu l-Ministeru tal-Kultura ta lit-turisti u lil kulhadd il-faċilità li jista' juża,

biex iżur dan il-Mużew, l-istess bil-jett tad-dhul fit-Tempji tal-Ġgantija. Il-Ministeru qiegħed jagħmel kull ma jista' biex iżomm il-post fi stat tajjeb u effiċjenti. Il-Mużew taċ-Ċittadella, għalkemm ċkejken, huwa rappreżentattiv għmielu billi fih tiffkriet tista' tgħid tal-ġnus kollha illi għexu f'Għawdex.

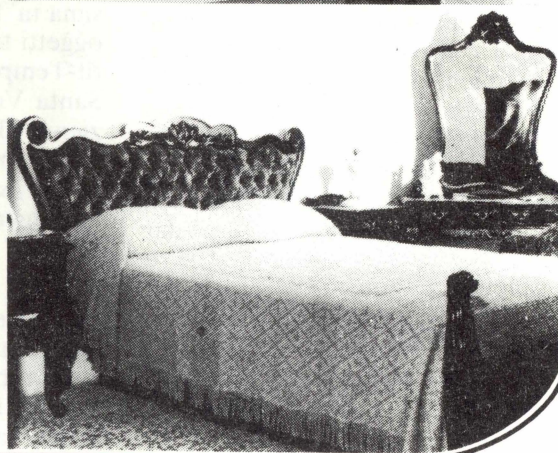
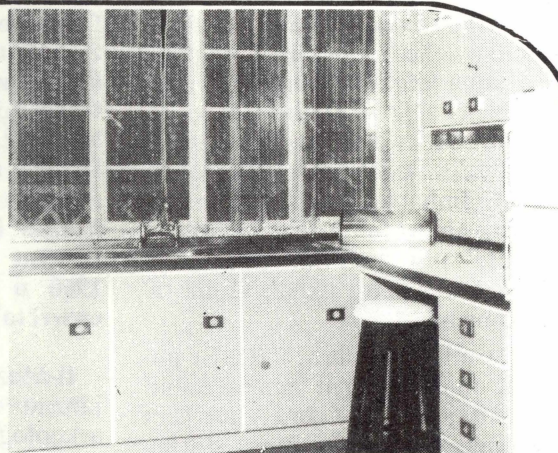

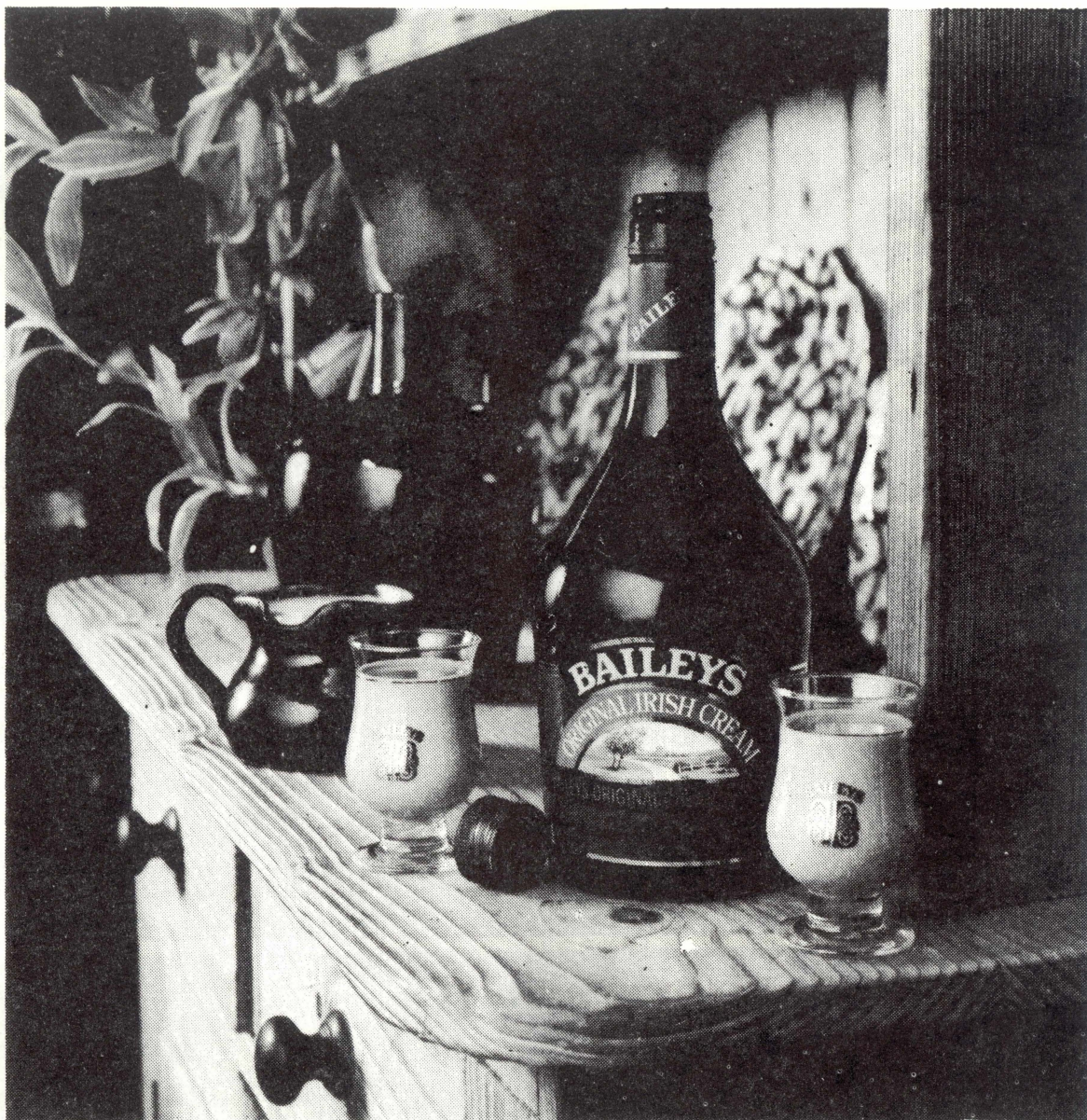
FITWELL

Fitwell produce modern and antique style furniture of the highest quality, as well as soft furniture.

A selection of designs can be viewed at the Fitwell Showrooms, but orders to clients' specifications are also accepted.

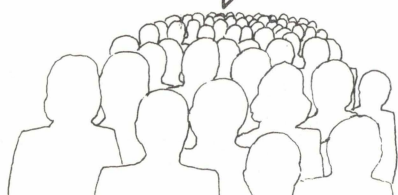
Showroom:
219 Constitution Street, Mosta.
Factory and Showroom:
Trunk Road, Marsa.
Tel: 603641

The cream is real, the whiskey is real – only the taste is magic!

*...and there's nothing
like it in the whole
wide world!*

Johnsons Clothing Limited

Manufacturers of: **Blouses, Shirts, Ladies' Overalls and Fashion-wear.**

Factory B18, Industrial Estate, Bulebel.

Tel: 878200, 878341, 878313, 878632.

Manufacturers of: **Welded PVC plastic products. Specialists in the production of baby pants.**

Factory B18, Industrial Estate, Bulebel.

Tel: 878200, 878313, 878341, 878632.

ALUMINIUM LIMITED

Manufacturers of: **Anodised aluminium doors and windows, balconies, shop-fronts, entrance doors, screens sections**

Qormi Road, Turretta, Hamrun.

Tel: 28166, 43918

JB Holdings

Members of the
J.B. Holdings group.

Telegrams: Joclin Malta.
Telex: MW 422.

ID-DIJABETE

Wahda mill-aktar mard komuni ġewwa Malta hija d-Dijabete, li normalment insibuha bħala “iz-zokkor”. Din il-marda tigi minn stat mhux normali tal-frixa, wahda mill-organi taż-żaqq tal-bniedem, li ma tibqax tipproduċi aktar is-sustanza msejha insulina. Permezz ta’ l-insulina, meta l-bniedem jiekol iz-zokkor, dan jiġi trasformat fil-ġisem stess f’karboidrati oħra u mbagħad jintuża għall-enerġija. Meta l-frixa ma taħdimx sewwa, il-bilanċ taz-zokkor tat-tip “glucose” fid-demmm jiġi mibdul, u l-ġisem jipprova jikkoreġi dan l-iżbilanċ billi jneħhi z-zokkor fl-urina.

Il-marda nnifisha tissejjah “Diabetes mellitus” (bil-Malti “Dijabete”) u x’aktarx iġġib bħala kaġun tagħha diversi kumplikazzjonijiet f’haġna partijiet oħra tal-ġisem, fosthom fil-qalb u fiċ-ċirkolazzjoni tad-demmm, fl-għajnejn, u fis-sistema nervuż.

Matul is-snin, saru diversi proġetti żgħar ġewwa Malta biex isiru nafa iżjed dwar din il-marda, li hija tant komuni fostna. Dis-sena, il-Ministeru tas-Saħħa u Ambjent, minn xi żmien ilu għaraf li hemm bżonn isir programm dettaljat u speċifiku dwar id-Dijabete, għamel l-arrangamenti meħtieġa biex jiġi mwaqqaf programm għal dan il-ghan taħt it-treġġja tal-Għaqda Dinjija tas-Saħħa, bil-partecipazzjoni attiva tal-Belġju u l-Jugoslavja.

Wara għadd ta’ xogħol preliminari min-naħa tal-Ministeru tas-Saħħa u Ambjent, f’Awissu ta’ din is-sena waslet delegazzjoni mill-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa, li fiha kien hemm speċjalisti wkoll mill-Belġju u mill-Jugoslavja, biex jiddiskutu l-problema sewwa u jifformulaw il-qafas ta’ proġett fit-tul biex id-Dijabete f’Malta tigi kontrollata aktar u aktar aħjar.

Id-delegazzjoni kienet magħmula mit-Tabib I. Poustovoi, Direttur tal-Qasam tal-Mard mhux Komunikevoli, fl-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa ġewwa Ġinevra, it-Tabib V. Grabauskas, Uffiċjal Mediku fl-istess Qasam, il-Professor J.J. Hoet, Kap tal-Klinika ta’ l-Endokrinologija u Nutrizzjoni fl-Università Kattolika ta’ Louvan fil-Belġju, il-Professor Z. Skrabalo, Direttur ta’ l-Istitut għad-Dijabete fl-Università ta’ Zagreb, fil-Jugoslavja, u t-Tabib V. Matona, ta’ l-istess Istitut.

Matul iż-żjara tagħhom, li damet mill-14 sad-19 ta’ Awissu, il-membri tad-delegazzjoni kellhom diversi laqgħat mal-Ministru tas-Saħħa u Ambjent, it-Tabib V. Moran, ma’ l-Uffiċjal Ewlieni tal-Gvern, it-Tabib Alfred Grech u ma’ diversi uffiċjali u speċjalisti Maltin fid-Dipartiment tas-Saħħa u Ambjent, u żaru wkoll bosta stabbilimenti tad-Dipartiment f’Malta u Għawdex, fosthom sptarijiet polikliniċi.

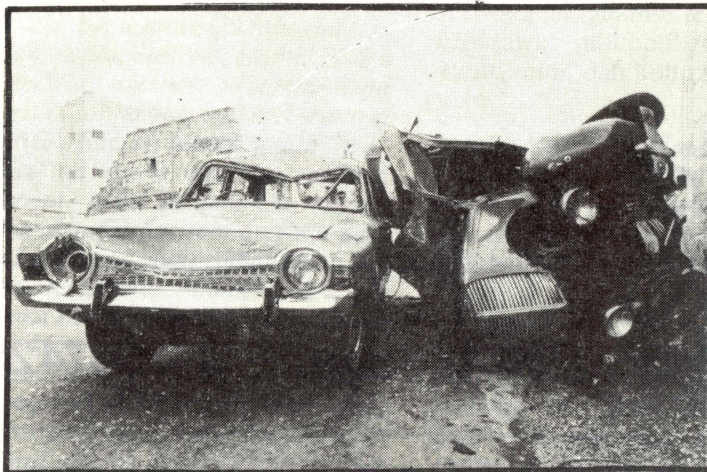
Bħala riżultat tad-diskussjonijiet,

ġie deċiż li jitwaqqaf programm nazżjonali dwar id-Dijabete u mard ieħor ta’ natura mhux komunikevoli (jiġifieri, li ma jixxerridx) ġewwa Malta u Għawdex.

L-ewwel fażi ta’ dan il-programm se jra tikkonsisti f’survey dwar il-prevalenza tal-marda tad-Dijabete ġewwa il-Gżejjer tagħna, u waqt dan is-survey, mhux biss isiru eżamijiet u sħarriġ ieħor mediku, iżda wkoll tingħabar l-informazzjoni meħtieġa biex kemm jista’ jkun isir magħruf x’inhuma l-fatturi li qed iġibu din il-marda.

Bħala preparazzjoni għal dan l-eżerċizzju, se jsejjer isir programm ta’ tħriġ, kemm għat-tobba u personal ieħor tad-Dipartiment tas-Saħħa u Ambjent, biex is-survey jitmexxa fuq metodi magħrufa internazzjonalment, u kemm għall-pubbliku in generali biex jiġi mgħarraf x’qed isir u x’sejjer isir, u b’hekk ikun jista’ jagħti il-koperazzjoni tiegħu.

It-tieni fażi, li mistennija tibda tard is-sena li ġejja, timxi fuq il-bażi tal-fażi preliminarija, u tkun tikkonsisti fi studji fit-tul dwar il-marda u l-kontroll tagħha, li kontinwament tipproduċi riżultati aġġornati li bihom is-servizzi nazżjonali tas-Saħħa f’Malta jkun jistgħu dejjem jiġu żviluppati aħjar biex id-Dijabete, bil-komplikazzjonijiet tagħha, u mard ieħor, jista’ jiġi, mill-aħjar possibbli, miżmum, u kontrollat ġewwa pajjiżna.

**Suq sewwa
naqqas il-periklu
għalik u għal
ħaddieħor**

HIGH PERFORMANCE PLUS DRIVEABILITY

**HUSKY
DYNA**

This husky truck's got the kind of performance it takes to handle the toughest jobs easily. Built super sturdy throughout, with a tough frame, chassis and drivetrain that assure extra durability. And everything's designed and laid out to make the driver's task easier, reduce driver fatigue, increase driver efficiency.

TOYOTA

debono

Rohan Arch — Zebbug — Tel: 647423

Jitkellem l-Avukat

Dawn huma twegibiet għal każi generali u għalhekk f'kull każ partikulari wiehed għandu jiehu parir legali.

Xi żmien ilu krejt garage. Dan il garage jien nużah biex indaħhal karozza u anki bħala store. Is-sid qiegħed iġholli l-kera kull sena. Hu jaf li jien qiegħed nużah bħala store. Jista' jibqa' iġholli?

Jekk hu veru, u jista' jiġi ippruvat, li s-sid jaf li inti qed tuża l-garage bħala store, allura hu ma jkunx jista' joħodulek. F'dan il-każ, jekk jerga' jitolbok kera oghla, inti tista' tgħidli li inti lest biex tagħti il-kera li jiġi f'fissat mill-Bord tal-Kera. Il-Bord ikun irid iġibu s-sid stess, u mbagħad, meta l-Bord jiffissa l-kera xieraq, (jew dak li hu bħalissa jew xi haġa aktar), ma jkunx jista' iġhol-lilek aktar.

Jiena bqajt xebba sabiex inkun nista' niehu hsieb ommi u missieri. Huti kollha żżewġu u bil-kemm kienu jiġu d-dar biex jarawhom. Lili, il-ġenituri kienu dejjem iwieġheduni li jaħsbu f'ija. L-ewwel miet missieri, bla testament, u mbagħad, xi żmien wara, mietet ommi. Wara l-mewt ta' missieri, lil ommi kont sikwit nitlobha biex tagħmel testament u taħseb f'ija. Hi kienet tgħidli "iva" imma ma waslet qatt biex tagħmel testament. Il-gid ta' ommi u missieri jikkonsisti fid-dar fejn qiegħda jien, f'xi biċċiet art tajbin għall-bini, f'xi raba, u somma l-bank kollox akkwistat matul iż-żwieġ. Jien, kull marid, kien li jhalluni noqgħod f'din id-dar. Issa, mill-mewt ta' ommi 'l hawn, huti qaluli biex nohroġ, għax id-dar iridu jbiegħuha. Jistgħu? Jien għandi sehem minnha u ma rridx

inbiegħ. Għandi dritt għall-hlas?

Jiddispjaċini li tinsab f'dan l-inkwiet; imma wisq nibza' li, billi inti qatt ma hallast kera, jekk id-dar tinbiegħ bis-subasta, min jixtriha jkun jista' joħodhielek.

Dritt għall-hlas għandek; imma fil-każ tiegħek aktarx tirbah biss il-hlas tas-servigi li għamilt għall-aħħar hames snin; u, jekk thalli hames snin iġhaddu wara l-mewt ta' ommok u ma tkunx ħadt il-passi meħtieġa, titlef kull dritt. Hu l-passi li għandek tiehu, malajr.

Miet iz-ziju tiegħi, għażeb, bla testament. Hutu kollha mietu qablu, u hallew l-ulied. Kif jitqassam il-wirt tiegħu?

L-artikolu 842 (2) tal-Kodiċi Civili iġhid: "Jekk it-tfal jew dioxendenti ta' hut il-mejjet ikunu fi grad indaqs, ilkoll jirtu *per capita*, mingħajr rappreżentazzjoni." Dan ifisser li, fil-każ li l-werrieta jkun t-tfal ta' l-aħwa tal-mejjet, ilkoll jidhlu fil-wirt indaqs. Per eżempju, jekk intkom għaxar kuġini, kull wiehed minnkomp jirt 1/10 mill-gid taz-ziju.

Meta jiena żżewwiġ, ommi u missieri kienu tawni dar bħala dota. Issa mietu t-tnejn, u testament ma għamlux. Meta ġejna għall-qasma, jiena u huti, dawn qaluli li biex nibqa' nżomm id-dar, irrid innaqqas minn sehem i-l-valur ta' din id-dar, skond kemm tiswa llum. Dan veru?

Iva. Skond l-artikolu 972 (1), meta tigi biex issir qasma ta' wirt min ikun ha, mingħand il-ġenituri xi dar jew xi biċċa art b'dota, għandu jew idahhalha fil-qasma, jew iżommha akkont ta' sehem bil-valur tagħha fiż-żmien tal-qasma. Kieku l-ġenituri tiegħek għamlu testament, u fih eżentaw mill-obbligu tal-kollazzjoni, minn dan kollu ma kien ikun kejn.

Din l-eżenzjoni mill-kollazzjoni tista' ssir mhux biss b'testment, imma wkoll bil-kuntratt li bih tkun giet mogħtija xi dar jew xi biċċa art, jew haġa oħra (Art. 955 tal-Kodiċi Civili).

Jien u żewġi konna għamilna testament flimkien ("unica charta") u fih hallejna lil xulxin it-tgawdija ta' gidna. Żewġi miet. Uliedi kollha żżewġu, barra waħda li qegħda ddr

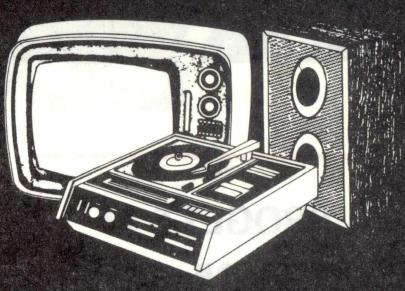
bija. Jien nixtieq nagħmel testament ieħor li fih inhalli legat lil din it-tifla, talli baqgħet miegħi tiehu hsiebi. Xi ħadd mit-tfal l-oħra, meta sar jaf b'dan, qalli li jekk nagħmel testament ieħor jiena nitlef it-tgawdija tal-gid li hallieli żewġi. Dan veru?

Skond. Jekk fit-testment "unica charta" inti u żewġek ma tajtux lil xulxin il-fakoltá li min jibqa' haj minnkomp jista' jbidel jew ivarja t-testment b'testment ieħor, inti, jekk tagħmel testament ieħor, titlef l-użufrott li hallielek żewġek. Dan, skond l-artikolu 630 (1) tal-Kodiċi Civili.

Jien ili żmien naħdem biċċa raba' ma' missieri, li kien ħadha mingħand is-sid bin-nofs. Issa missieri miet u s-sid irid jiehu r-raba'. Jista'?

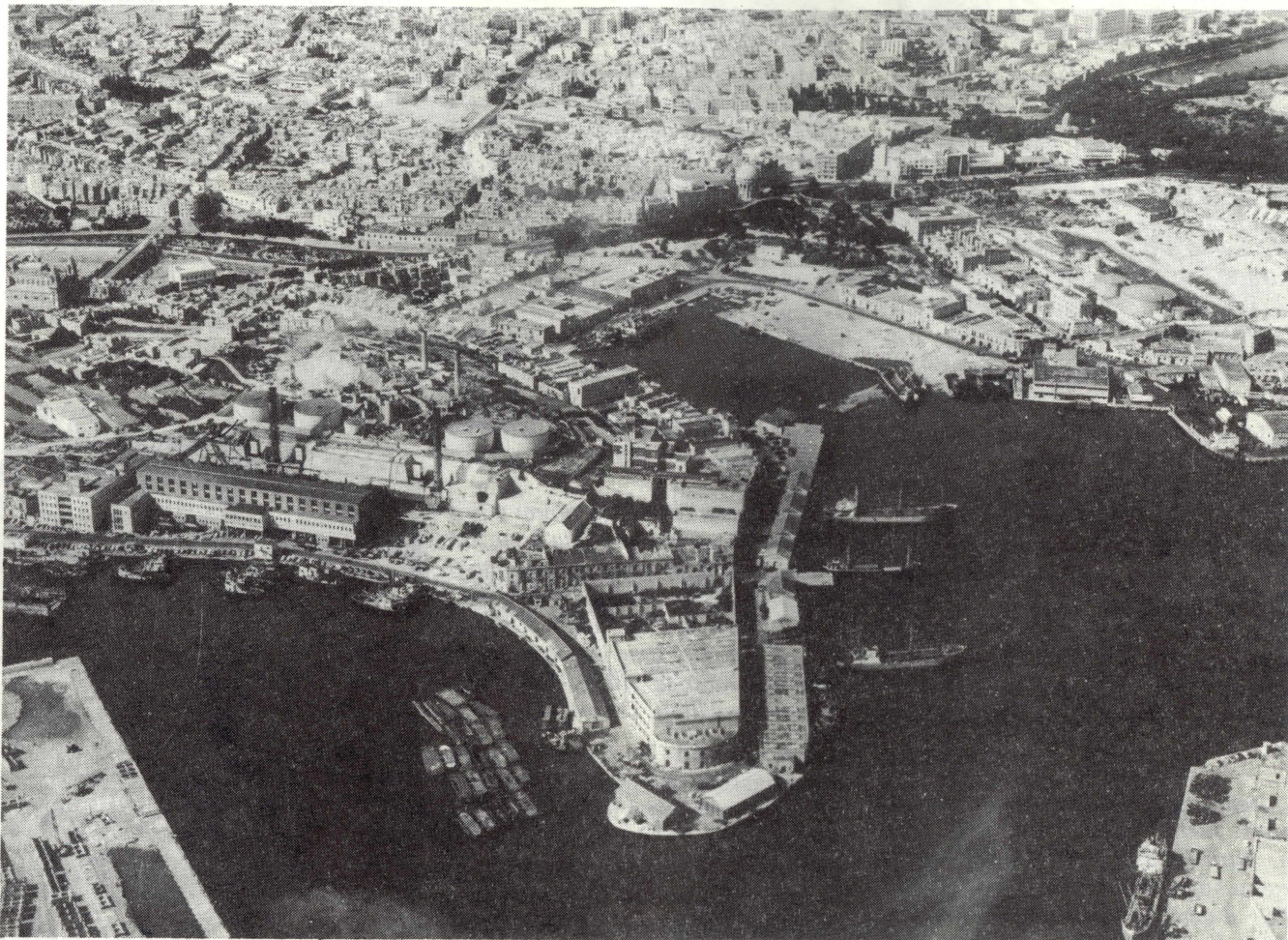
L-artikolu 1661 iġhid li l-kiri tar-raba' ma jinħallx bil-mewt, la tas-sid u anqas tal-kerrej. Imma mbagħad l-artikolu 1678 iġhid li "il-kiri tar-raba' jinħall bil-mewt tal-gabillott meta jkun gie miftiehem bil-patt tal-qsim tal-frottijiet bejn is-sid u l-gabillott".

EXPERT SERVICING
and repairs
of
TELEVISION RECEIVERS
(all makes)
and
Radios, Tape Recorders,
Amplifiers and Other
Electronic Equipment.

Contact:
 **Mediterranean Technical
Services Limited**
1 Valley Mansions, Valley Road,
Birkirkara. ☎ Tel: 42773

IX-XOGHOL FIL-MENQA

**PROĠETT LI
MISTENNI JISWA
MADWAR
£M800,000**

F'nofs Awissu li għadda, Dredger ta' kobor u qawwa enormi beda jwet-taq biċċa xogħol ambizzjuża jigifieri dik li jħammell u jħaffer il-qiegħ tal-Menqa bl-iskop li jinholoq fond ta' 13.7 metri.

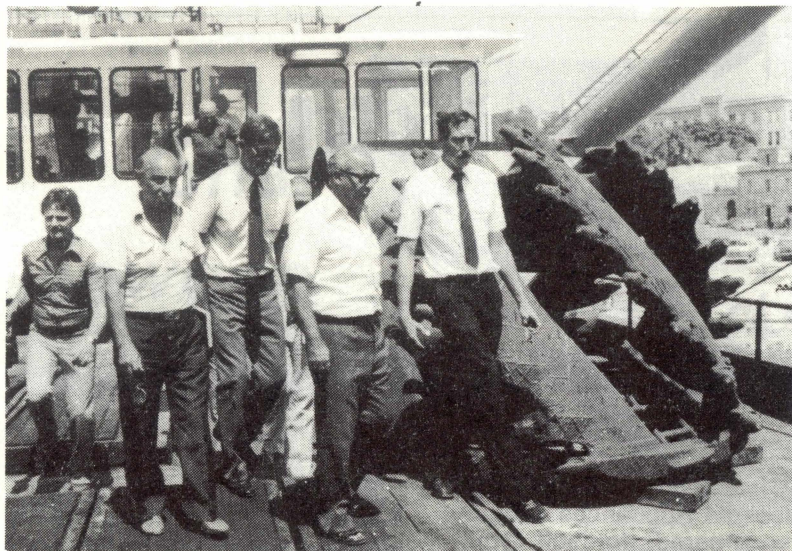
Fuq quddiem, dan id-Dredger, għandu biċċa makkinarju li jitnizzel fil-qiegħ u permezz ta' xfafar iduru jibda jqatta' l-hama u l-blat u jarmih minn kanna wiesgħa lejn in-naħa ta' wara.

Dan ix-xogħol qed isir minn kum-

panija Olandiża u mistenni jitlesta sa Jannar li ġej.

Il-proġett tal-Menqa jagħmel parti mill-proġett aktar vast ta' Belt il-Hażna. Sadanittant haddiema tal-Ministeru tax-Xoghlijiet bħalissa qegħdin jibnu moll ġdid fil-port bħala parti mill-proġett vast ta' żvilupp tal-Port il-Kbir.

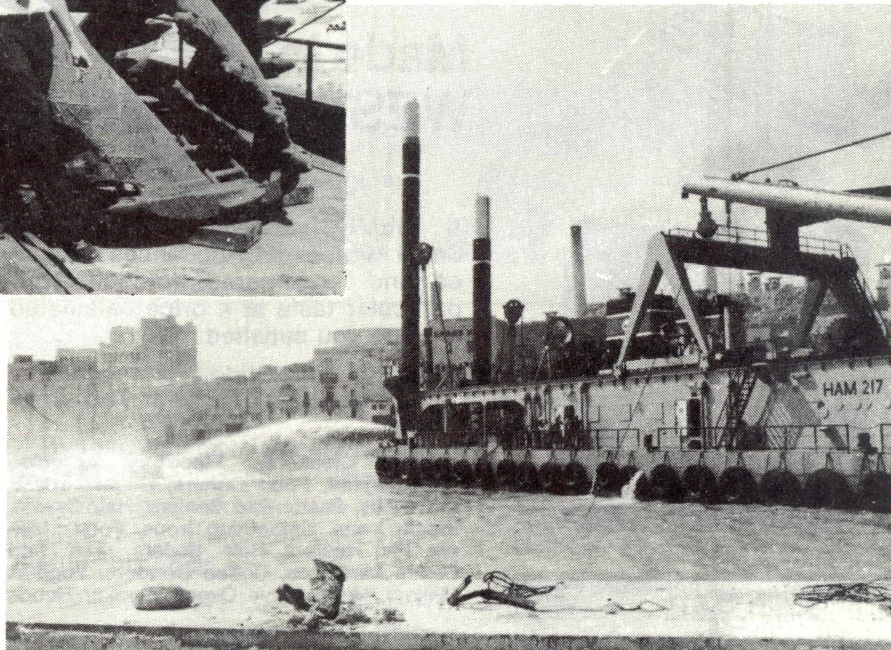
Il-moll il-ġdid se jkun twil 130 metru u se jgħaqqad flimkien il-moll tal-Laboratory u l-moll tal-Magazin. Meta jinbena l-moll, l-inħawi għall-

ħażna tal-'containers' u merkanzija mistennija jikbru b'4,000 metru kwadru.

Dan il-proġett mistenni jisw' madwar £M800,000 u jitlesta sa nofs is-sena d-dieħla.

Il-ħaddiema Maltin fuq dan il-proġett huma mghejjuna minn grupp ta' ħaddiema Ċinizi.

Il-Ministru ta' l-Iżvilupp, Enerġija, Port u Telekomunikazzjonijiet is-Sur Wistin Abela, dan l-aħħar żar il-Menqa fejn gie mdawwar minn uffiċjali fuq ix-xogħol li qed isir mid-Dredger.

FOR SERVICE AND SATISFACTION REFER YOUR GALVANISING REQUIREMENTS TO **MALTA DRYDOCKS**

ENQUIRIES TO:

**MARKETING AND SALES MANAGER
NEW BUILDING SECTION**

**Tel: 822451 (Ext: 308, 500)
822491**

SIEMENS Small Household Appliances

**Made in
WEST GERMANY**

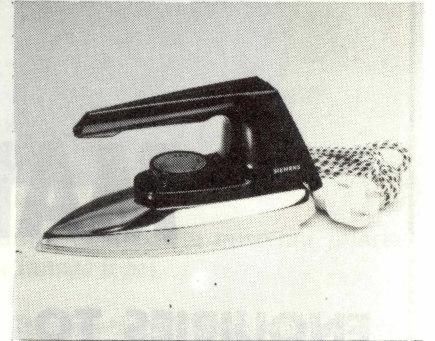
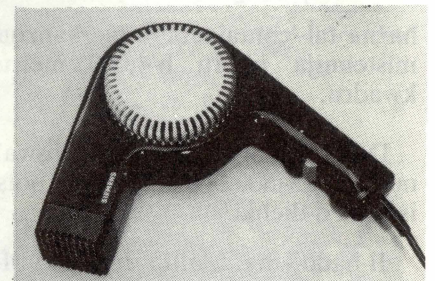
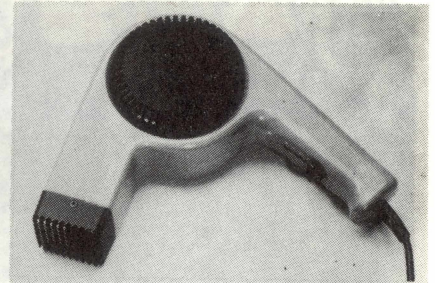
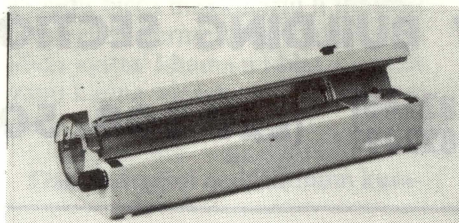
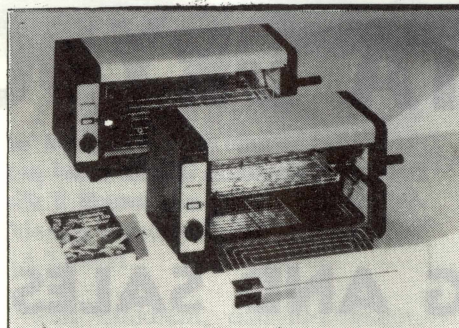
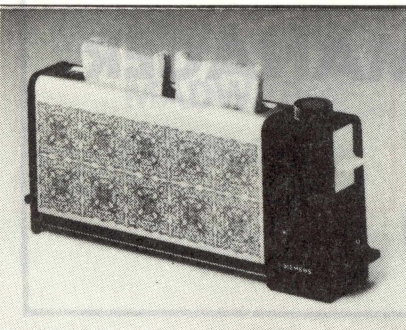
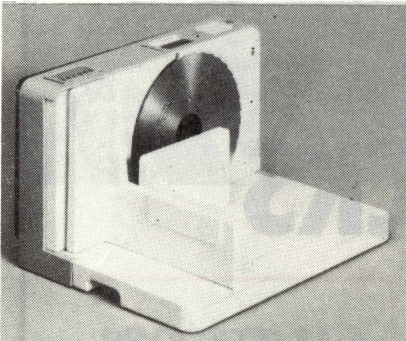
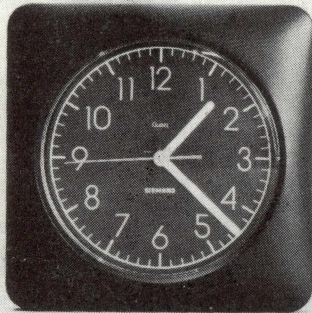
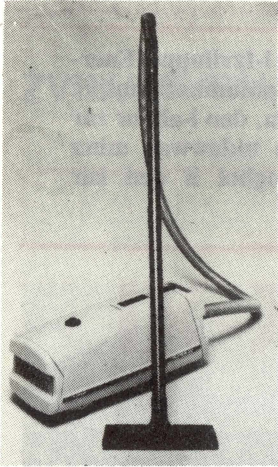
A SIEMENS selection of German Small Household Appliances designed and engineered to suit your particular taste at a price calculated to keep you satisfied.

Vacuum Cleaners, Electronic Clocks, Hand Dryers, Food Cutters, Decor Toasters, Grills, Plastic Bag Sealers, Hair Dryers, Steam Irons, Smoothing Irons, Food Mixers, Fan Heaters, Hair Stylers, Tea and Coffee Machines, Coffee Grinders, Yoghurt Makers, Micro Wave Ovens, Cooker Hoods

**See them at
APLAN LTD.**

34, Melita Seafront, Melita. Tel: 36556/38434
Testaferrata Street, Melita. Tel: 36556
73, St. Paul Street, Coşqicua. Tel: 824535

**GOZO AGENT
F.X. BORG DEPARTMENT STORES**
De Soldank Street,
Victoria. Tel. 556541.
and dealers throughout Malta and Gozo.

Għal Sewqan Aħjar

Bil-lejl, meta int tkun issuq u tiltaqa' ma' vetturi ohra jew ciklisti, qis li **tbaxxi** d-dawl tal-vettura tieghek. Tibqax issuq bil-'bright'.

Jekk, mill-banda l-ohra, int tkun mghammex bid-dawl ta' haddiehor, **naqqas** minnufih li 'speed' jew ieqaf għal kollox.

Meta tkun issuq wara vettura ohra, qis li **tbaxxi** d-dawl tieghek.

Bi nhar, kull meta l-vizibilita' tkun hazina, bhal meta jkun ic-par, int ghandek **tixghel** id-dawl tal-vettura tieghek biex haddiehor ikun jista' jinduna bik ahjar.

Tagħmel sewwa li tixghel id-dawl tal-vettura tieghek **qabel** jibda jidlam.

Oqghod attent għal **fanali** **homor** jew trijangoli homor ta' twissija li jkun qeghdu fit-triq minhabba li jkun gara xi incident tat-traffiku.

Bil-lejl dejjem suq **inqas** mil-limiti tad-dawl tieghek.

Dawl ahmar għandu jintuza **biss** fil-warrani tal-vettura u fl-'indicators'.

Jekk il-vettura tieghek fiha 'reversing lights' kun zgur li dan id-

dawl ikun **mitfi** meta tkun waqft jew meta tkun miexi 'l quddiem.

Meta tipparkja bil-lejl qis li l-vettura tieghek ikun fiha **rifletturi** biex din tkun tista' tidher **ahjar** minn sewwieqa ohra.

Jekk vettura tkun riesqa fuqek bil-'bright', inti tista' tigbed l-attenzjoni tax-xufier billi itteptep id-dawl tieghek għal mument. Izda qatt m'ghandek titfagħlu l-'bright' biex tirritalja.

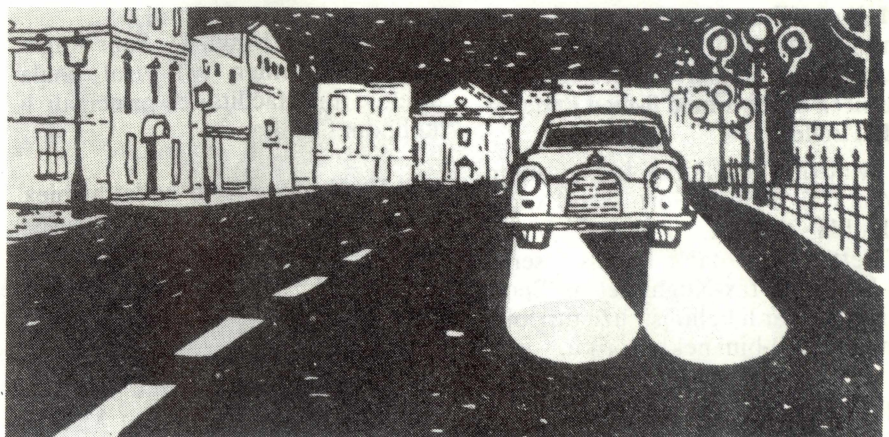
Bil-lejl għandek dejjem toqghod attent għal nies li bi **traskuragni** jkun qeghdin jaqsmu t-triq jew mexjin 'l **isfel** mill-bankina. Hafna drabi lil dawn it-talin ma tkunx tista' tarahom **fil-hin** **mixtieq**, speċjalment meta jkun lebsin **ilbies skur** li ma jirriflettix id-dawl tal-vetturi li jkun hemm għaddejjin.

Agħti
l-attenzjoni
kollha lill -
karozza
tieghek.

Għal servizz
minn nies esperti
u l-iktar
responsabbli
minghand

**MOTOSERV
GARAGE**

Valley Road,
Birkirkara.
Tel: 491883

Meta tkun qed issuq bil-lejl qis li jkollok **DAWL** tajjeb u skond il-ligi

ŻVILUPP FIL-FOR

Hu l-pjan tal-Gvern li jagħmel użu tajjeb u xieraq mill-bini storiku ta' Malta u Ghawdex. Hu fatt magħruf minn kulhadd li bini jew post mhux użat, generalment jiġi traskurat u jispicċa biex bil-mod il-mod jinqered għal kollox.

Mat-tluq tal-Forzi Ingliżi minn Malta fl-1979, il-Forti Sant'Anglu għadda f'idejn il-Gvern Malti. F'Settembru ta' l-istess sena, il-Ministru tax-Xoghlijiet u Sport kien habbar li kellu jsir użu turistikku minn dan il-bini hekk storiku.

Il-Forti Sant'Anglu, kif nafuh illum, kien inbena mill-Kavallieri ta' San Gwann bħala parti mill-fortifikazzjonijiet għad-difiża ta' Malta u minhabba f'hekk il-Forti kellu parti

kbira u importanti fl-istorja ta' pajjiżna.

Fi żmien l-Ingliżi, Sant'Anglu kien għal żmien twil użat bħala wiehed mill-faċilitajiet prinċipali li kellhom f'Malta.

Il-Forti huwa ferm addattat biex isir użu minnu għal skopijiet turistiċi. Dan għar-raġuni li hu monument storiku u hu kbir bizżejjed għal dan l-iskop.

Wahda mill-affarijiet li tolqtok f'dan il-bini maestuż hu l-fatt li l-Forti hu mdawwar minn kullimkien bil-baħar u milhuq biss minn fuq pont żgħir li jgħaqqad il-moll tal-Forti ma' dak tal-Birgu.

Minn fuq il-pont biex tidhol Sant'Anglu trid imbagħad tghaddi minn bieb dejjaq u żgħir. It-triq 'il gewwa hi wieqfa hafna u dejqa.

Għalhekk il-Gvern haseb biex l-ewwel haġa li ssir biex Sant'Anglu jkun milhuq aħjar u b'aktar heffa kien li ssir triq ġdida u wiesgħa.

Haddiema tad-Dipartiment tax-Xoghlijiet u Sport taħt is-supervizjoni tal-Perit Vincent Cassar, bħal-issa qeghdin jibnu din it-triq ġdida twila 730 metru u li tghaqqad il-Forti Sant'Anglu direttament mal-Birgu.

Din it-triq tibda minn hdejn l-Għolja tal-Helsien fix-Xatt tal-Birgu u tibqa' tiela' 'l fuq sa ma tasal fuq is-sur li jhares fuq il-Kalkara u

RTI SANT' ANGLU

Bighi. Mis-sur it-triq tghaddi f'gholi ta' bejn 12 u 20 metru fuq trollijiet li huma mibnija ma' ġenb triq dejqa eżistenti li se tiġi nkorporata mat-triq il-ġdida. Minn hawn it-triq taqşam dritt minn fuq il-baħar għal go Sant'Anglu — distanza ta' 50 metru.

Il-parti tat-triq mill-Għolja tal-Helsien sakemm taqbad is-sur, ma pprezentatx diffikultajiet, peress li nbni direttament fuq il-blat; u fejn kien meħtieġ sar biss xi rdim.

Izda l-parti tat-triq li titla' dritt għal go Sant'Anglu, ovvjament holqot problemi ta' kostruzzjoni. Hawnhekk, it-triq kellha tinbena fuq sistema ta' hnejjiet jew trollijiet tal-

ġebel (bħalma hemm Xatt ir-Risq). Is-saqajn jew pilastri ta' għaxra minn dawn it-trollijiet qegħdin direttament fuq il-blat. Dawk ta' tliet trollijiet oħra, jiġifieri tal-parti li tghaddi fuq il-baħar, kellha ssir ilhom bazi tal-konkos sa wiċċ l-ilma — imbagħad tkomplew bil-ġebel.

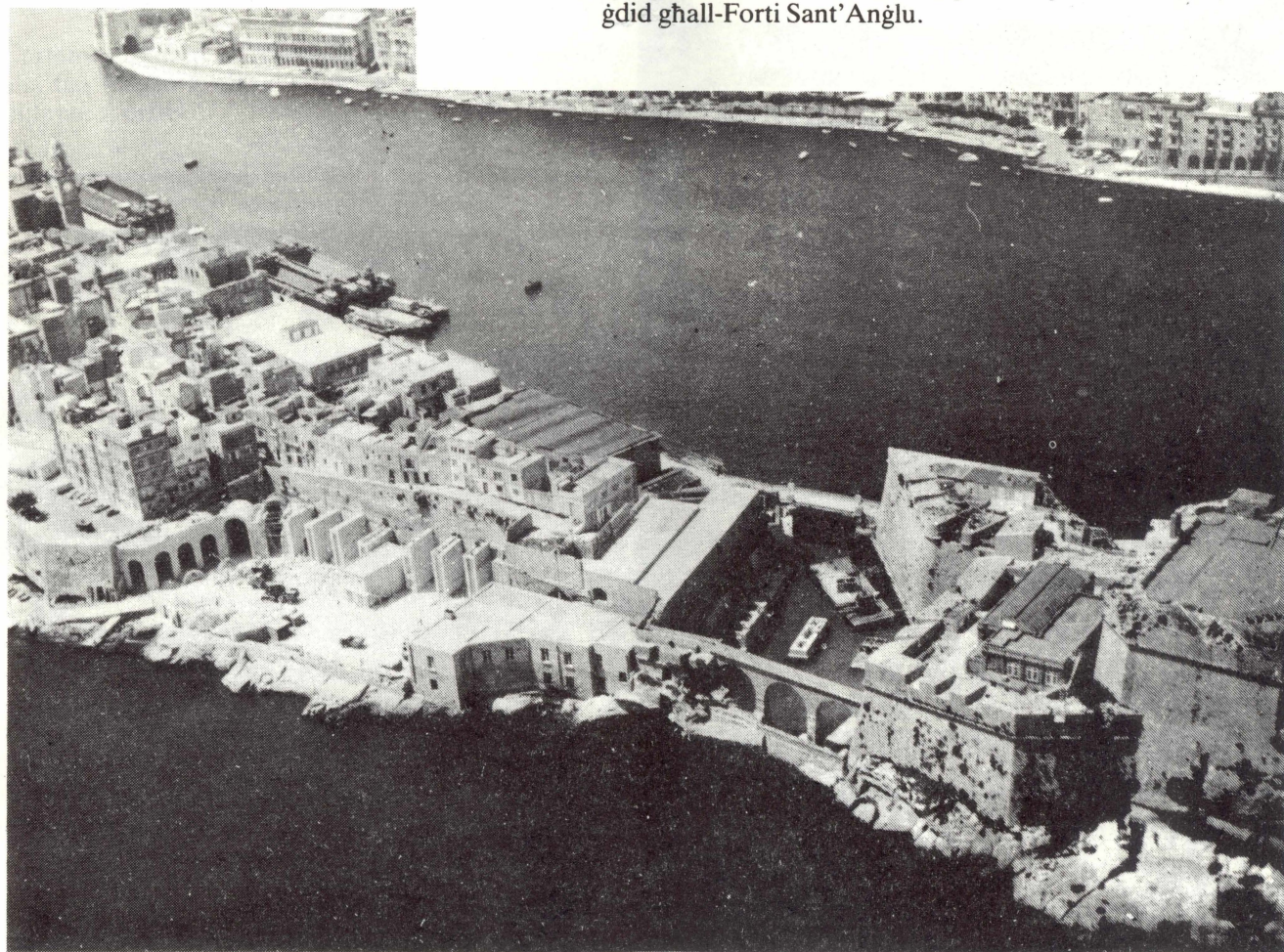
Is-samrotti — li huma dawk il-ġebel li minnhom jinbena t-troll —

inqatgħu mill-barriera tal-Gvern — kif ukoll il-parti kbira tal-ġebel li qed jintuża.

Apparti din it-triq ġdida, (li kif għidna kellha bilfors ssir biex tagħti aċċess aħjar u komdu) l-Forti proprju mhux se jintmess strutturament. Dan kollu biex Sant'Anglu jkun ippriżervat bħala Ġawhra ta' l-Istorja gloriuża ta' pajjiżna.

Dehra ġenerali li turi kif it-triq il-ġdida se tasal għall-Forti Sant'Anglu.

Fuq ix-xellug tar-ritratt jidhru qegħdin jinbnew trollijiet ma' ġenb triq dejqa eżistenti li sa tiġi inkorporata mat-triq il-ġdida. Fuq il-lemin jidhru tliet arkati li ma' ġenbhom qed jinbnew trollijiet fil-baħar kif jidher spjegat fir-ritratt ta' hawn fuq, bħala parti mill-aċċess ġdid għall-Forti Sant'Anglu.

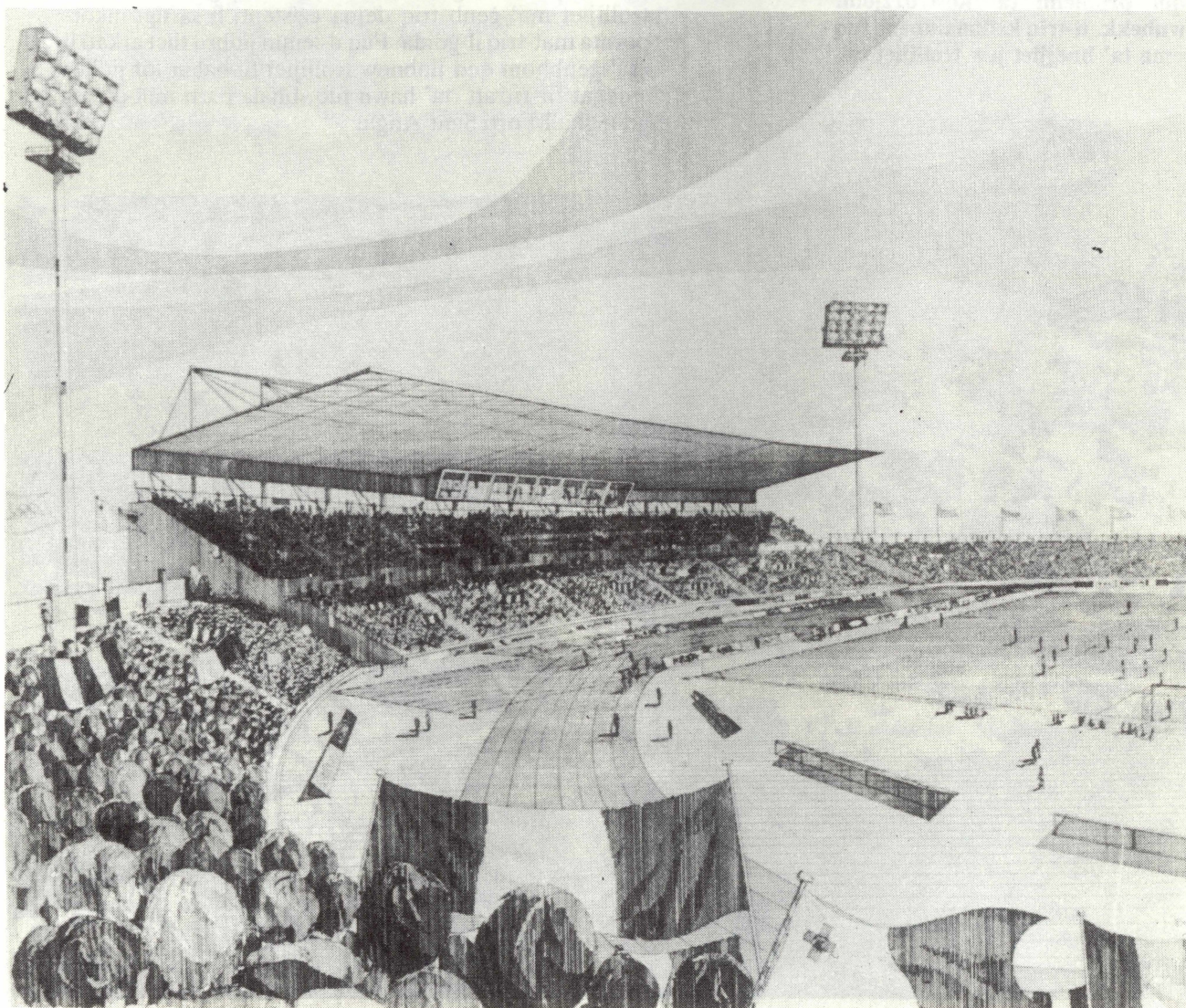
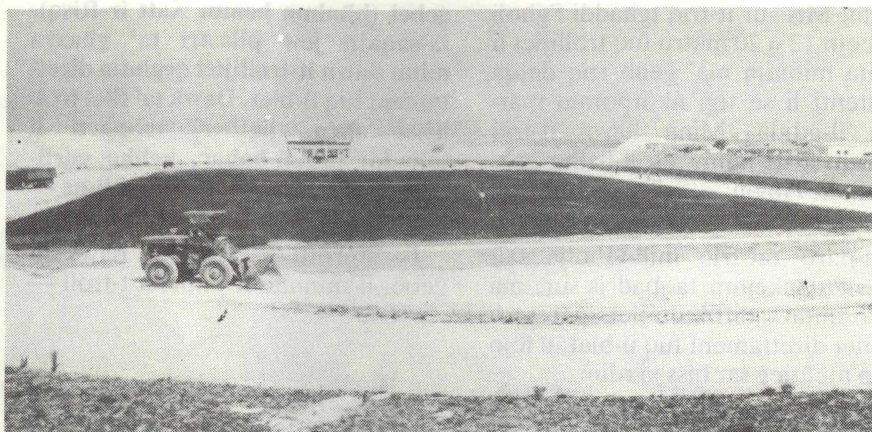
SPORTS

GROUND TAL-FOOTBALL F'TA' QALI

Matul din l-aħħar sena, l-proġett tal-'Ground tal-Football' f'Ta' Qali ġie mogħti spinta qawwija u mis-tenni li jkun lest lejn tmiem din is-sena.

Fuq dan il-proġett hemm jaħdmu 167 haddiem tal-Gvern u oħrajn tal-kuntrattur.

Bhalissa qed jinbena li stand prinċipali kif ukoll daww sekondarji.

Dehra artistika ta' kif se jkun il-Ground meta jitlest

Li stand prinċipali se jkun l-unika parti msaqqa u se jkun tliet sulari għoli. Is-saqaf tal-hadid qed jinbena fit-Tarzna ta' Malta. L-uniċi pilastru li se jserrah fuqhom se jkunu fuq wara u għalhekk min ikun tahtu mhux se jkollu xejn xi jtellfu quddiemu.

Is-sular ta' taht se jkun jikkonsisti minn 'dressing rooms' u 'gymnasium'. Sular ieħor se jkun dak ta' amministrazzjoni u konferenzi, filwaqt li it-tielet wiehed se jintuza għall-gurnalisti u 'cameras' tat-televiżjoni.

Il-'pitch' tal-'ground' hu issa lest u fih anke l-haxix li qed jingħata kura kontinwa.

Il-problema ta' l-ilma għat-tisqija tal-'ground' u għat-'toilets' giet solvuta billi nbnew ġibjuni apposta li se jieħdu l-ilma kollu li jaqa' fuq il-post, inkluż l-ilma żejjed li jaqa' fuq il-haxix.

Xogħol ieħor li qed isir hu fuq il-korsa ta' l-atletika madwar il-'pitch'. Minbarra dan kollu, qed isir xogħol ta' bini ta' toroq u post għall-ipparkjar ta' karożzi.

Il-'ground' se jkun jesa' madwar 45,000 ruħ — 30,000 minnhom bil-qegħda.

Certament, kumpless sportiv ta' din ix-xorta, se jgħib lil Malta fuq l-istess livell ta' pajjizi oħra f'dawk li huma faċilitajiet sportivi.

FISHER

The first name in high fidelity

Fisher 3 in 1 for better sound, performance and reliability with tremendous output power at 90 watt R.M.S., sensor touch preset tuning, F.M. Muting and F.M. Stereo, excellent turntable with built-in Stroboscope, first class cassette deck which includes Dolby NR.

Fisher — the best quality hi-fi at moderate prices. With all its special features, Fisher remains the best buy. See the full range of Fisher HI-FI equipment at:

Petronis

Valletta (Ordinance Str.) Tel: 26384
Maida Tel: 34875, 30057
B'kara Tel: 42110
'Rondina' B'kara Street, Maida
and other leading HI-FI dealers

**halmann
bathroom
centre**

naxxar road b'kara

**Tel: 45678
48698**

**CERAMICHE
SENESE**

Sanitary Fittings

**R Rubinetterie
Giustina S.p.A.**

Water Fittings

**CERAMICA
S. GIUSEPPE S.p.A.**

Ceramic tiles

lafrà s.r.l.

Bathroom accessories

Rubino

Water heaters

EURO CERAMICA

Ceramic tiles

RAKKONT GHAT- TFAL

Kien il-Hadd fil-ghaxija u David, Joanna u Noel kienu bil-qeghda għand in-nanna quddiem it-television.

Kienu għajjenin mejta wara nofs ta' nhar jagħtu u jilgħabu bil-ballun — jigrū wara xulxin u jqallbu l-gebel għall-bebbux li kien hareġ wara l-ewwel xita.

Għajnejhom bdew iridu jingħal-qulhom.

"Kemm tidhru għajjenin!" qaltilhom in-nanna, "jaqaw bin-nghas?"

"Mhux bil-fors ikunu għajjenin!" sostna missierhom. "Jekk huma ma waqfux minuta wahda.... Il-hin kollu jigrū.... Li kien għalihom lanqas kienu jieqfu biex jieħdu t-te...."

"Imma mhux jien!" ipprotestat Joanna.

"It-tlieta li intom!" kienet pronta akkużathom ommhom. "Anke l-hobż kiltuh bil-hatfa waqt li kontu tigrū wara xulxin....!"

"Uff xi dwejjaj!" lissen Noel f'daqqa wahda.

"Dan id-dwejjaj biex, ibni, int li għadek daqsxejn ta' tifel?" staqsietu nanntu.

"Għaliex għada għall-iskola, nann....", fakkarha Noel.

"Allura dwejjaj l-iskola?!"

"U mela.... li kieku jiddependi minni l-iskola ma tiftaħ qatt."

"Qed tisma' kemm hu bravu, nann?" qal il-missier waqt li hares wahda bl-ikrah lejn Noel.

"Inti, nanna, jaqaw ma kontx tid-

TEŻOR KBIR

dejjaj l-iskola?" staqsa t-tifel.

"Jien ibni" qaltlu n-nanna kwazi bil-misthija, "jien ma kontx immur skola."

"Tajjeb hej!" qabzu qalu t-tlett itfal f'daqqa.

In-nanna ċanfrithom: "Le, m'hu tajjeb xejn! Jien ma mortx skola għaliex fi żmien f'tit tfal kienu jmorru.... u l-bniet kienu jmorru inqas mis-subien...."

"Għaliex nanna?" staqsiet Joanna li issa kienet dahlet fil-kurżità.

"Dak iż-żmien kien għad hawn l-injoranza", qaltilha ommha. "In-nies kienu għadhom lura u kienu jaħsbu li l-iskola kienet kollha heła ta' żmien."

"Jien flok mort l-iskola", kompliet in-nanna, "kont noqgħod id-dar ngħin 'l ommi fil-facendi. Konna ħafna tfal fil-familja u miskina ommi ma kenitx tlaħhaq. Allura, billi jien kont il-kbira fost hut, bqajt id-dar nagħtiha daqqa t'id. Min jaf kemm ħsilt hwejjeg u għorokt l-art. Dari ma kellniex maġna tal-ħasil, u ħafna drabi l-art kienet tkun taċ-ċangatura u mhux tal-madum...."

"Qed tisma hux Joanna. Int bil-kemm tkun trid taħsel l-intrata tad-dar nhar ta' Sibt," qaltilha ommha.

"Eh, uliedi, kemm hi aħjar tmur l-iskola u ma tigi b'żonn hadd!"

"Kif, nanna? Għax għandek tigi b'żonn xi hadd?" staqsiha David li issa kien tarlu n-nghas kollu.

"Għax min ma jmurx l-iskola, la jkun jaf jikteb, u lanqas ikun jaf jaqra. U għal kull haġa ta' xejn ikollu jitlob l-għajnuna tan-nies. Jien Allahares ma tkunux intom għaliha għaliex kieku ma nafx x'naġmel wahdi.... La nkun nista' naqra l-ittri li jibgħatli z-ziju Johnnie mill-Awstralja u lanqas ma nkun nista' nagħtih l-aħbarijiet tiegħi u tagħkom...."

"Qabel x'kont tagħmel nanna?"

"Meta darba l-papa tagħkom kien imsiefer jien kelli nitlob lit-tfal tan-nies."

"U b'daqshekk nanna?" qal David.

"Imma. David, inti tieħu gost jekk xi hadd barrani joqgħod jara l-ittri tal-'penfriend' tiegħek?" staqsieh missieru.

"Le", wiegħbu David.

"Allura", kompla missieru, "aħseb u ara n-nanna kif tħossha meta tkun trid lil xi hadd biex jaqralha xi ittra".

"Mela, mela" bdiet tghid in-nanna. "Kienet gratli biċċa xoghol Iz-ziju Johnnie kien baghat ighidli biex niġborlu xi flus li kellu jiehu mingħand iz-ziju ta' dak it-tifel li kien jiġi jaqralli xi ittra dak iż-żmien. Għandu jkun it-tifel mar ighid lil kulhadd li zijuh kien midjun, u tghidx kemm kelli nkwieta. U dan kollu għax ma kontx naf naqra u nikteb. Illum għandi sebghin sena u nixtieq nagħmel minn kollox u nitgħallem f'tit skola. Għadkom ma tafux xi dwejjaq meta jiġu l-ittri u ma tistax taqrahom jew tmur il-Bank jew f'xi uffiċċju tal-Gvern u tghidilhom li ma tafx taqra u tikteb. Jew lanqas ma tista' taqra gazzetta Anki l-knisja, l-ktieb tal-kant għaliya qiegħed hemm għalxejn It-televiżion jekk ma jkunx bil-Malti, ma nifhmux U jekk jiġi xi turist fuqi nibqa' nħares lejha għax ma nafx inwiegħbu."

In-nanna kompliet tghidilhom: "Tassew, li min jaf l-iskola, daqs li kieku għandu teżor teżor kbir. U issa aħjar tmorru lejn darkom għax sar hafna hin".

L-għada fil-għodu, meta ommhom marret tqajjimhom, it-tfal qamu mill-ewwel u xejn ma tnikkru. Fit-triq lejn l-iskola Noel beda jaħseb fuq dak li kienet qaltilhom in-nanna l-lejl ta' qabel.

Minn dak in-nhar hu kien iddeċieda li jkun jaqbel jekk fl-iskola jibda jaħdem aktar u jistudja aktar.

"Teżor", ħaseb bejnu u bejn ruħu, "mhux ta' min jitolfu!"

Keep a Tissue handy

Mantis For Him Sheen For Her

Extra soft, strong, smooth and absorbent tissues for the whole family

mantis or sheen have one handy!

MADE IN MALTA BY KARTA CONVERTERS LTD. N

Dalwaqt se tagħtaq sninha...

Li kieku nistgħu

17 Arthur Street, Sliema

Għażiża Mama

L-Awstralja sabta ta' hawn, iżda meta se ndrawkom? Vera faċli jekk tigu fl-ajra jekk Tassew jekk Mary.

IL-QANTAS għandhom rati speċjali għal nies bħallkom.

TRAVEL AGENT

Qatt ma hsibt li ttir bil-Jumbo jet hu daqshekk gost

Dalwaqt inkunu hemm

U dan l-ikel kollu nkluz fil-prezz

MAMA' - DAN L-ISBAH RIĠAL LI QATT TAJTUNI

QANTAS THE AUSTRALIAN AIRLINE

għal aktar taġirif irrikorru għand:

SULLIVAN SKYWAYS SERVICES LTD

79, Tighe Street Sliema

Telephones: 32559 — 32529

Aktar faċli bic-cheque book

**Bank of Valletta
Limited, Malta**

B'fergħat ma' Malta u Għawdex.

Il-Bank ġirien tiegħek.

Il-proġett tal-Port ta' Marsaxlokk, prinċipalment hu mahsub biex jistabbilixxi lil Malta bħala ċentru ewlieni tat-trasbord fil-Mediterran.

Dan hu ċertament l-akbar proġett li qatt sar fil-Gżejjer Maltin; u għalkemm mistenni jieħu fit-tul, il-Gvern xorta waħda huwa determinat li jarah jitlesta.

Il-post eżatt tal-proġett hu bejn Kalafrana u l-Ponta ta' Bengħajsa.

Ix-xogħol qed jitmexxa minn Tadeusz Zamorski, espert Pollakk li ntbagħat Malta mill-Ġnus Magħquda. Is-Sur Zamorski sejjaħ il-post magħżul l-aktar wieħed favorevoli għax huwa post kenni għajr meta r-riħ ikun jonfoħ mix-Xlokk, u għal dan se jinbena 'breakwater'.

Fuq suggeriment tal-Ministru tax-Xogħlijiet u Sport is-Sur Lorry Sant, kien gie deċiż li fuq il-post ikun hemm 'workshop' għat-tiswijiet u xogħol ieħor.

Il-bażi tal-proġett hi r-reklamazzjoni ta' art mill-baħar u għal dan il-għan gie kkalkulat li hemm bżonn madwar miljun metru kubu ta' materjal għal irdim.

Ix-xogħol isir fit-tliet fażi:—

1. Il-bini ta' terminal għall-'containers'.
2. Il-bini tal-'breakwater'.
3. Bini ta' 'terminal' ieħor tal-'containers' akbar mill-ewwel wieħed.

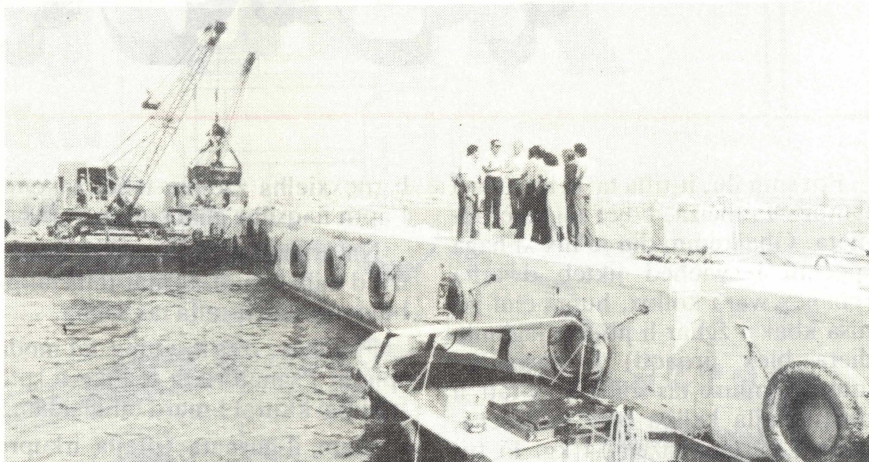
Fil-bini tal-'breakwater' qed jitpogġew blokki kbar ta' konkrit li qed jinhadmu fuq il-post. Din is-sistema ħadet poŝt is-sistema antika tax-'shutters'.

BINI TA' MOLLIJET

Sistema oħra ġdida hija dik li qed tintuża fil-bini tal-mollijiet fuq ideja tal-Prim Ministru s-Sur Dom Mintoff. Fejn qabel kienu jintużaw blokki kbar tal-konkrit, issa qed jintużaw biss qofsa tal-konkrit u fihom jitpogġew blokki tal-ġebel. Il-qofsa mbagħad ikomplu jimtew bil-konkrit u jintrabtu waħda ma' l-oħra. B'hekk jiġu ffrankati spejjes kbar ta' konkrit.

IL-PROĠETT TAL-PORT TA'

MARSAXLOKK

Dan ix-xogħol qed isir kollu mill-haddiema tad-Dipartiment tax-Xogħlijiet u huwa stmat li l-ewwel fażi tal-proġett se tiswa madwar £M17-il miljun. Fuq il-proġett hemm madwar 400 haddiem.

Meta tkun lesta, din l-ewwel parti ta' dan il-proġett ta' Marsaxlokk se tkun stmata li tiflaħ għal 700,000 tunnellata ta' merkanzija fis-sena, li jfissru mpieg ta' 1,000 haddiem Malti.

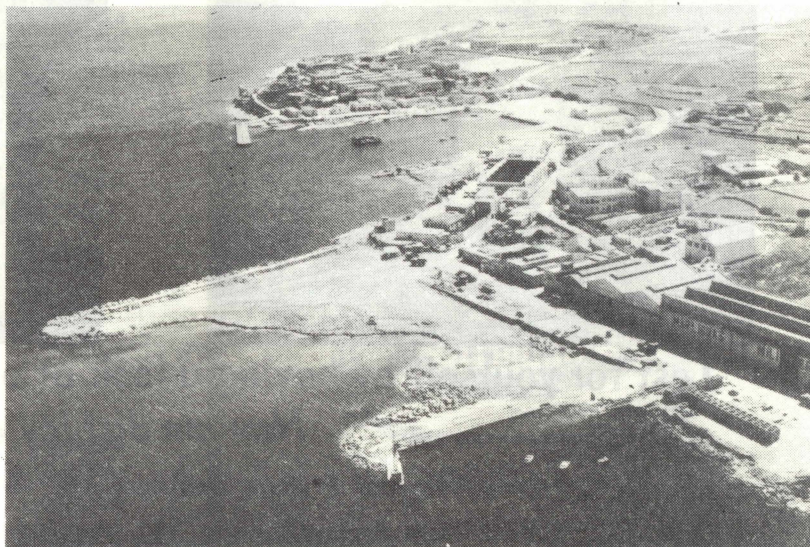
BREAKWATER

Il-'Breakwater' enormi li ser jinbena se jkun twil 1,030 metru b'aktar minn 600 metru minnhom f'baħar miftuh.

Dan il-'breakwater' hu l-qofol ta' dan il-proġett kollu. Minnbarra li se jservi ta' lqugh għall-mollijiet kollha, miegħu se jkunu jistgħu jorbtu żewġ vapuri f'daqqa biex iħottu jew jgħabbu l-merkanzija.

Esperti Ċinizi kienu għamlu studju vast ta' qiegħ il-baħar fejn se jinbena dan il-'breakwater', prinċipalment biex isiru magħrufin il-kwalità u s-saħħa tal-blatt. Studji oħra saru dwar kurrenti u għoli u saħħa ta' mewġ.

It-terminal il-kbir tal-'containers' li se jinbena, se jkollu madwar 400 metru minnu mal-'breakwater' u jkun maqtuġh minn mat-terminal l-ieħor b'biċċa baħar li din tintuża għall-manuvrar tal-vapuri li jkunu qegħdin iħottu.

Il-post tal-Proġett hu bejn Kalafrana u l-Ponta ta' Bengħajsa

QD~QDQETA

Ftit snin ilu, it-tifla ta' ċerta attriċi famuża Franciża, bdiet tagħmel id-dieta. Għalkemm din m'hix xi haġa speċjali li wiehed jikteb dwarha (għaliex wara kollox, huma eluf in-nisa kbar u żgħar li jibdwew jaġhmlu dieta biex jirqaqu) li huwa ta' interess mhux tas-soltu hu l-fatt li din it-tfajla kellha biss 16-il sena, twila 1.64 m u tiżen 54 kg. Fi ftit kliem, din kellha piż tajjeb għall-età u t-tul tagħha.

Hi bdiet tagħmel id-dieta għax kienet thobb tikkopja lit-tfajliet li kienet tara fir-ritratti tal-moda u tiegħu l-parir ta' shabha biex tkompli tirqaq. Għall-ewwel sabitha diffiċli hafna li trazzan l-aptit. Izda tant riedet tirqaq, tant kienet iffissata,

li rnexxielha żżomm iebes sakemm l-aptit naqsilha għal kollox.

Naturalment hi kompliet irqaqet iżjed milli kienet. U mat-telfa tal-piż bdiet tinħass it-telfa tas-saħha.

Fl-aħħar, din il-vittma tal-moda, spiċċat f'sanatorium u anke fi sptar fejn jiġi kkurat l-mard tal-ġhadam.

Illum il-ġurnata t-tfajla irkuprat sa ċertu pont. Imma s-saħha tagħha għadha ferm lura; u fuq kollox hi ma jistax ikollha tfal. Kollox ma' kollox, din it-tfajla Franciża tista' tikkonsidra ruhha ixxurtjata għax ma baq-ghetx sejra lura u mietet.

Sitwazzjoni bhal ma sabet ruhha fiha din it-tfajla, illum saret aktar u aktar komuni. Hawn hafna tfajliet u

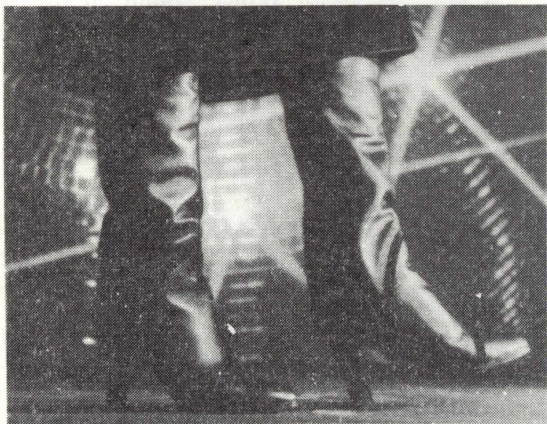
anke nisa kbar li, wara li jibdwew dieta qawwiya hafna, dawn jaqgħu fi stat fejn il-ġisem ma jibqax jaċċetta aktar nutriment, sakemm fl-aħħar imut.

Għalhekk id-dieta għandha ssir meta l-piż tal-ġisem ikun hafna aktar 'il fuq minn normal. Tobba u speċjalisti tad-dieta jiltaqgħu ma' hafna nisa li jkun jridu jirqaqu għas-sempliċi raġuni li jkollhom genbejhom daqsxejn wesghin jew hxuna ohra li teżisti fl-immaginazzjoni tagħhom.

Wiehed għandu jkun jaf li bid-dieta ma tistax traqqaq post wiehed biss. Meta l-ġisem jonqos, dan jonqos minn kullimkien. B'hekk jista' jsir perikoluż meta tfajla tibqa' tinsisti biex traqqaq kuxtejha — u

FRANCO

We are the people who can give your feet a TOUCH OF CLASS.

**Test for yourself by having a look at our Autumn Selections
Now on display at:**

Franco Facchetti & Sons Footwear Ltd Middlemen Str., Marsa Tel. 620914

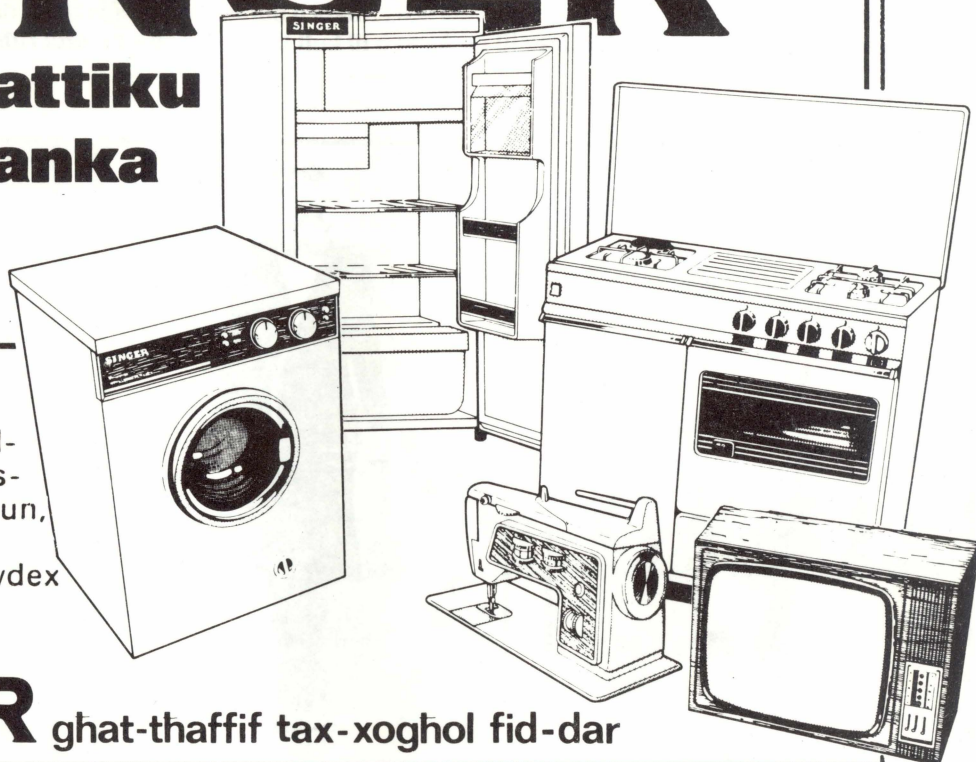
Franco Shoe Styling Centre 182, Strait Street, Valletta

Tel. 22034

SINGER

**il-mod prattiku
biex tiffranka
l-flus**

Issibuhom fiċ-Ċentri tal-
Ħjata Singer: Il-Belt, tas-
Sliema, Birkirkara, Ħamrun,
Raġal il-Ġdid, Bormla,
Żejtun u Victoria - Għawdex
u mingħand id-Dealers.

SINGER ghat-thaffif tax-xoghol fid-dar

tahseb, li jekk ma tiekol xejn, din sejjer jirnexxilha. Li jirnexxilha żgur hu li thassar saħħitha.

L-età fid-dieta hi importantissima. U hawn qed nirreferi għall-età taż-żoghżija. Naturalment, jekk tfajla tkun tassew qawwiya din għandha tagħmel xi forma ta' xi dieta. Izda dejjem għandu jkun hemm il-parir tat-tabib. Għax jista' jkun li l-ħuna żejda tkun giet ikkaġunata minn hwejjeg oħra, u mhux minn ikel żejjed.

Iż-żgħażaġh għandhom tendenza li jmorru fuq dieta qawwiya kontra l-parir tal-ġenituri, li dawn hafna drabi ma jgħidulhomx li d-dieta għandha tkun ipprojbata lil dawk kollha ta' taht l-20 sena — barra naturalment f'każi eċċezzjonali bil-parir tat-tabib.

Dieta stretta u bla bżonn tista' ġġib magħha mard bħal dak tas-sider, mard fil-ghadam u ħsara fl-apparat diġestiv. Tista' wkoll tikkaguna diformità fil-ġisem u l-probabbiltà li min jagħmilha ma jkunx jista' jkollu tfal. Dan kollu minbarra konsegwenzi oħrajn.

Għalhekk, it-tfajliet għandhom jiftakru f'dawn l-affarijiet qabel ma jibdew xi dieta biex jirqaqu. Ċerta l-ħuna, minbarra mid-dieta, trid titnaqqas ukoll permezz ta' eżerċizzju adattat. Jekk it-tfajliet tagħna jagħmlu iżjed eżerċizzju, jiehdu sehem iżjed f'attivitajiet sportivi — dawn ċertament ikunu jgħinu ruħhom biex isiru iżjed f'saħħithom billi jgħinu ċ-ċirkolazzjoni tad-demm u jaharqu dawk il-kaloriji żejda li forsi jkunu hađu matul il-ġurnata.

USE THE BEST

Choose **QUALITY**
and
PRICE

Take **CMP**

from all leading Ironmongery stores

CMP LTD

MILL STREET, QORMI
TEL 43052

Head Office: TEL. 624874

Al-Moda

L-istil klassiku f'dan l-istagun qed jinħass sew. Moda li hafna nisa, speċjalment dawk li għandhom ċerta età żgħira li jiehdu gost biha. Moda eleganti, tixraq lil kulhadd u lil kull tip ta' figura u tadatta ruhha għal okkażjonijiet differenti.

'Coat' ta' linja fil-wisgħa, 'river-sible', min-naħa irrigat irqiq kaffellatte u 'beige' u min-naħa l-oħra kannella. Ta' min jinnota t-tartira fil-komma u t-tul sa taħt l-irkoppa. Żarbun tal-ġilda kannella, Mudell Gres.

Dublett u ġakketta blu skur stil daqsxejn tal-bahrin. Ġakketta 'double-breasted' bil-bordura bajda u dublett kollu piegi. Qmis bajda irrigata bil-blu. Kalzetti u żarbun blu. Mudell Christian Dior.

'Coat' 7/8 tal-'gabardine' tas-suf bil-pulzieri u l-ghonq tal-'gabardine' kulur krema ċar bħal-libsa. L-ispalel għoljin u ċinturin fil-qadd. It-tarf tal-keffa tal-libsa huwa mill-istess kulur tal-'coat'.

Make sure - insure your life with

Eagle Star

Eagle Star Insurance (Malta) Limited
4th Floor, Kingsway Palace, Republic Street,
Valletta, Malta. Tel: 626275/29128

Ingredjenti:

Turtiera ta' dijametru ta' 24-26 cm midluka bil-butir u mfarfra bid-dqiq

Ghall-ghagina:

250 g dqiq
125 g butir
ponta melh
bajda, u
ftit ilma

Ghall-mili

150 g gobon tat-toqob maħkuk, u
'slice' iehor mqatta' rqiq
żewġ kartuniet krema friska
4 bajdiet mħabbtin
bżar
melh, u
noce moscata

Metodu:

Għarbel id-dqiq, itfagħlu l-butir mqatta' bcejjeċ u aħdem flimkien. Imbagħad żid il-melh, il-bajda, u xi

TORTA TAL-ĠOBON

żewġ magħref ilma. Għaġen malajr u jekk hemm bżonn żid ftit ilma. L-ghagina trid tiġi ratba. Halli l-ghagina toqghod għal nofs siegħa, imbagħad itfagħha u iksi il-qiegh u t-truf tat-turtiera. Halliha toqghod xi siegħa. Wara itfa' l-gobon maħkuk fuq l-ghagina, imbagħad itfa' l-bajd imħabbat mal-krema friska. Żid il-melh, bżar u noce moscata u ferra' fil-wiċċ. Sajjar go forn moderat għal 45 minuta. Jekk tara li se tiskura wisq, għattiha b'folja ta' l-aluminju. Meta t-torta tkun saret, żejjen il-wiċċ bi 'slice' gobon, imqatta' u erga' dahhal ftit fil-forn sakemm jinħall. Servi t-torta f'ietla.

APERVIN

APERVIN —

Malta's unique aperitif.

Gold Medal Winner in International Competition.

Offer your guests **Apervin**, the perfect aperitif At your parties, Weddings, and Dinners.

APERVIN

is the aperitif you should try to-day.

Serve neat or dilute with soda water. Add piece of orange or lemon, and ice.

Enquiries 27748 — 625458

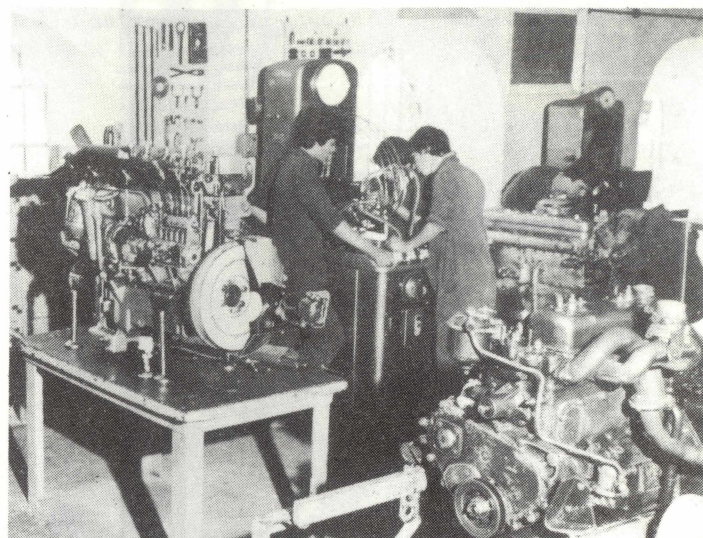
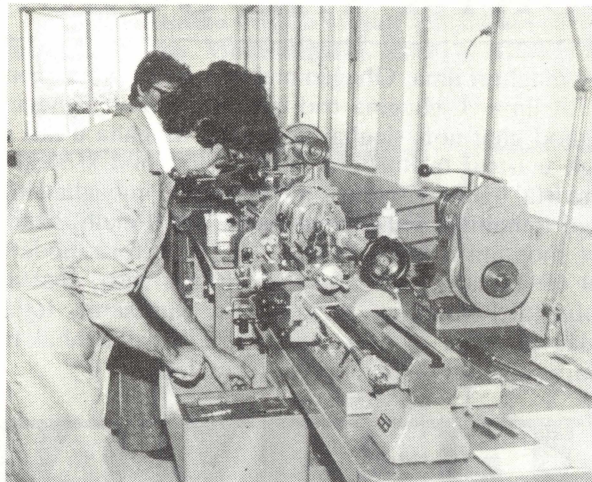
Chevalier
PRODUCED BY
COLEIRO
THE ONLY VINTNERS IN MALTA AWARDED

2 GOLD
32 SILVER
7 BRONZE
MEDALS
IN INTERNATIONAL
WINE TASTING
COMPETITIONS

TELEPHONE: 27748, 625458

SKEJJEL TAS-SNAJJA'

Sitt snin ilu, l-Gvern kien introduċa l-Iskejjel tas-Snajja' f'Malta. Qabel infethu dawn l-iskejjel, kienu jkunu ftit dawk iż-żgħażaġh li setgħu jitgħallmu xi sengħa.

Minn dan ix-xahar ta' Ottubru, l-iskejjel tas-snajja' bdew jahdmu fuq is-sistema ta' Haddiem/Student u Apprentist/Skular li hi magħrufa bħala "Extended Skill Training Scheme".

L-istudenti jidhlu f'din l-iskema permezz ta' eżami kompetittiv. Huma jagħmlu 5 xhur jistudjaw sengħa f'centri speċjalizzati u 5 xhur ohra jahdmu ma' 'employer'.

Dan kien thabbar mill-Ministru ta' l-Edukazzjoni, it-Tabib Philip Muscat waqt li kien qed jirkellem f'jum il-Premjazzjoni ta' l-Iskejjel tas-Snajja' li kienet saret fl-Iskola tas-Snajja Umberto Calosso f'Santa Venera.

Il-Ministru appella lill-Industrija-listi biex igħidu liema snajja' għandhom bżonn matul il-hames snin li ġejjin.

Fid-diskors tiegħu Dr Muscat fiehem kif f'pajjiż bħal Malta, l-edukazzjoni bilfors għandha tkun haġa wahda mad-dinja tax-xogħol.

Il-Gvern prezenti, sitt snin ilu, kien introduċa l-Iskejjel tas-Snajja' f'Malta. Qabel infethu dawn l-iskejjel, kienu jkunu ftit dawk iż-żgħażaġh li setgħu jitgħallmu xi sengħa.

Illum il-gurnata, pajjiżna huwa mgħammar b'għadd ta' skejjel tas-snaġġa' li jharrġu aktar minn 3,400 ġuvni u tfajla fi 15-il sengħa differenti.

Wara li l-Ministru Muscat spjega kif kienu qed jaħdmu s'issa l-iskejjel tas-snaġġa', huwa kien qal li minn Ottubru l-iskejjel tas-snaġġa' se jibdwu jaħdmu fuq l-istess sistema ta' Haddiem/Student u Apprendist/Skular. Wasal iż-żmien għalhekk li tigi implimentata din it-tielet riforma li se tkun magħrufa bħala "EXTENDED SKILL TRAINING SCHEME". Din l-iskema ġdida se tipprovdi ċentri speċjalizzati tas-snaġġa' l-aktar importanti li għandu bżonn il-pajjiż.

Il-Ministru fisser kif l-istudenti fit-tielet u r-raba' sena ta' l-iskejjel tas-snaġġa' se jrin jintagħzlu b'eżami kompetittivi u mbagħad iqattgħu hames xhur f'dawn iċ-ċentri fejn ikompli jitharrġu f'sengħa u l-hames xhur l-oħra jaħdmu ma' l-employer li jkollu bżonn ix-xogħol tagħhom.

Il-Ministru fakkar lill-employers privati fil-questionnaire li ntbagħtilhom dan l-aħħar halli jirrisponduh u jirritornawh mill-aktar fis possibbli. Huwa hegħġgħom li dan huwa fl-interess tagħhom u tal-progress

ekonomiku u industrijali tal-pajjiż. Għalhekk huma għandhom l-obbligu kbir li jgħidu xi bżonnijiet għandhom ta' nies mharrġa tajjeb fis-snaġġa' li jolqtuom.

Wara li fakkar li l-Gvern jonfoq madwar £M12-il miljun fis-sena fuq l-edukazzjoni, il-Ministru qal li l-Gvern qed jerfa' wkoll il-piż finanzjarju ta' hafna mill-Haddiema/Studenti u ta' whud mill-Apprendisti/Skulari. Għalhekk huwa ferm urġenti li l-Industrijalisti privati kollha jirrispondu dan il-questionnaire biex niproduċu is-snaġġa' li għandna bżonn matul il-hames snin li ġejjin.

Jekk ma jsirx dan, l-employers jibqgħu mingħajr haddiema mharrġin fis-snaġġa' u dan meta huma jridu jikkompetu ma' pajjiżi oħra li huma ferm aktar soffistikati.

L-employers privati jridu jaħdmu hafna biex jieħdu din l-iskema f'idejhom u jieħdu studenti mill-iskejjel tas-snaġġa' biex jaħdmu hames xhur magħhom u matul il-hames xhur l-oħra l-istudenti jiġu mharrġa f'dawn iċ-ċentri speċjalizzati mħallsin mill-Gvern.

Il-Ministru qal li l-istudenti li se jidhlu f'din l-iskema ġdida se jkunu wkoll marbuta li wara l-kors jaħdmu għal numru ta' snin ma' l-employer

tagħhom u dan biex l-istudent ikollu garanzija ta' xogħol u fl-istess hin l-employer ikollu fuq min jistrieħ biex iħaddimlu l-fabbrika.

Waqt li semma' it-titjib fis-settur tal-hajja soċjali l-Ministru Muscat qal li l-maġġoranza tan-nies tas-snaġġa' illum qegħdin imorru jaħdmu mal-privat u għalhekk is-settur privat għandu jipparteċipa f'din l-iskema billi jhaddem miegħu studenti tas-snaġġa'. 'B'hekk', qal il-Ministru Muscat inkunu spiċċajna l-akbar riforma fl-edukazzjoni, jiġifieri, li nagħtu lill-istudenti kollha indipendenza finanzjarja mill-ġenituri tagħhom esperjenza fix-xogħol u garanzija ta' impjieg li għandu bżonn il-pajjiż.

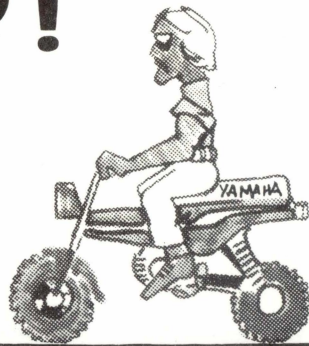
Fi tmiem id-diskors tiegħu, il-Ministru semma' wkoll ir-riforma l-oħra fiċ-ċentri tal-Kindergarten; li kien dan il-Gvern li ntroducihom f'Malta. Sa issa dawn kienu jaċċettaw tfal minn erba' snin 'il fuq; iżda minn Settembru t-tfal kollha minn tliet snin 'il fuq setgħu jidhlu fiċ-ċentri tal-Kindergarten imxerrdin ma' Malta u Għawdex. 'B'hekk', temm iġid il-Ministru Muscat, 'l-edukazzjoni tat-tfal issa tibda minn qabel u tispicċa ferm wara l-età li kienet qabel, li hija l-aktar garanzija tal-progress għal ġejjieni ta' pajjiżna.'

STOP walking. Hop on a BOP!

YAMAHA

A way of life
for people on the move.

BOOK YOUR BOP.

INTERNATIONAL AUTOMOBILES LIMITED
Rue D'Argens, Gzira. Tel: 30001/2/3, 511374.

GOZO GARAGE
Xagħra Road,
Victoria. Tel: 556866

Wirt Nazzjonali Tagħna

Fil-Gazzetta tal-Gvern Numru 13,756 tat-8 ta' Awissu, 1980, ġew ippubblikati r-regolamenti dwar il-protezzjoni ta' l-agħsafar u tal-fniek slavaġġ fil-gżejjer Maltin. (A.L. 68 ta' l-1980).

B'hekk sar pass ieħor 'il quddiem biex il-wirt naturali ta' pajjiżna jkun imħares u apprezzat aħjar.

LICENZA

B'dawn ir-regolamenti, kull min jonsob u kull min johroġ b'arma tan-nar għall-kaċċa, għandu jkollu fuq l-liċenza tal-pulizija.

GHASAFAR LI JISTGHU JIĠU KKAĊĊJATI (SKEDA 1)

1. Borok	12. Bkakeċ
2. Gurlin	13. Għasfur tal-Bejt
3. Birwina	14. Sturnell
4. Igretti	15. Tudun (Stock Dove)
5. Pluviera	16. Tellerita
6. Irsieset	17. Malvizz (barra l-Merill)
7. Venewwa	18. Gamiema
8. Buqrajq	19. Gallina
9. Glalez	20. Tudun (Wood Pigeon)
10. Alwetta	21. Gamiema tal-Hannieqa

Hadd ma jista' jispara fuq dawn l-agħsafar fl-istagun magħluq, jiġifieri bejn it-22 ta' Mejju u l-31 ta' Awissu ta' kull sena.

Għalkemm dawn l-agħsafar jistghu jiġu kkaċċjati (bl-arma), dawn ma jistghux jinżammu fil-maqful kemm-il darba ma jiġix ippruvat li dawn ġew importati f'Malta b'mod legittimu jew ġew imrobbija fil-maqful.

INSIB

L-agħsafar li wiehed jista' jonsob għalihom huma wkoll imsemmija iżda dawn ma jistghux jinqabdu fl-istagun magħluq ta' l-agħsafar.

(SKEDA 2)

GHASAFAR LI JISTGHU JINQABDU BL-INSIB

1. Sponsun	9. Apparell
2. Pluviera	10. Ekru
3. Gardell	11. Alwetta
4. Verdun	12. Għasfur tal-Bejt
5. Taż-Żebbug	13. Sturnell
6. Ġojjin	14. Malvizz (barra l-Merill)
7. Ortolan	15. Gamiema
8. Summiena	

L-insib jista' jsir biss permezz ta' xbiek, trabokki tal-fildiferru u xibka mimduda jew wieqfa magħrufa bħala "xibka wieqfa għall-imlievez". Fl-insib ma jistax jintuża "għemil kiefer", skond kif inhu deskritt fir-regolamenti.

Minbarra hekk, ebda persuna ma tista' tispara fuq, tiehu jew tiddisturba xi bejta ta' l-agħsafar jew il-friegħ tagħhom.

L-ebda persuna ma tista' żzomm jew taqfel fit-tul xi għasfur, ikun xi jkun, f'xi gaġġa ta' qies inqas minn 250 mm għoli u 250 mm tul u 150 mm wiesgħa u li fiha l-għasfur ma jkunx jista' jiftah gwenhajt bil-libertà.

Għasfar maqbuda ma jistghux jintelqu espressa-ment biex xi hadd ieħor ikun jista' jispara fuqhom.

IBBALZMAR

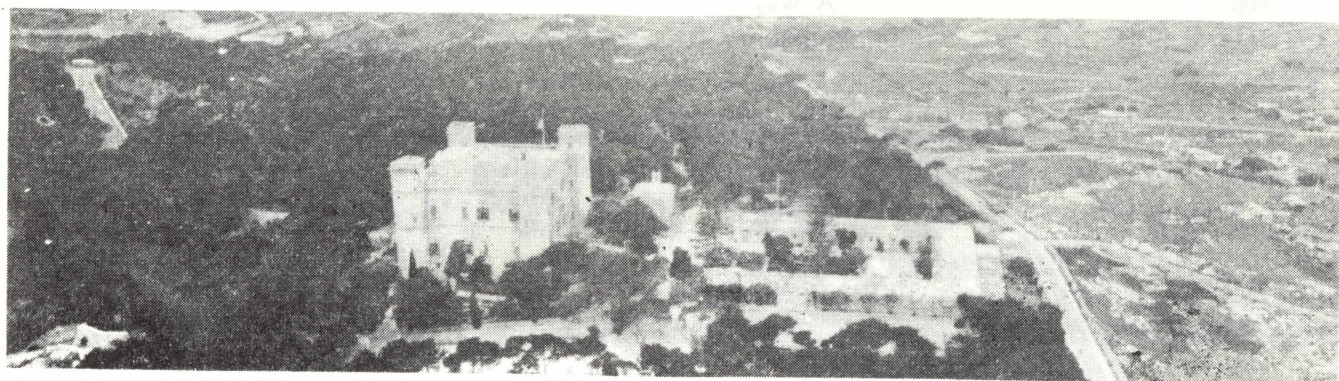
Biex wiehed jagħmel xogħol ta' ibbalzmatur (taxidermist) għandu bżonn liċenza. L-agħsafar li jistghu jiġu bbalzmati huma dawk biss li jidhru fi Skeda 1 u 2.

BIRDINGERS (DAWK LI JLIBBSU Ċ-ĊRIKET FUQ L-AGĤSAFAR)

Birdrings, li jkollhom liċenza, jistghu jaqbd u għasfar biex ilibbsulhom ċurkett jew jagħmlulhom xi marka oħra. Dawn l-agħsafar għandhom jinħelsu minnufih wara li jitlibbsilhom iċ-ċurkett.

SANTWARJI TA' L-AGĤSAFAR

1. Sa 200 metru miċ-Ċimiterju ta' l-Addolorata u sa 50 metru minn kull ċimiterju ieħor f'Malta u f'Għawdex

IL-BUSKETT — Santwarju ta' l-agħsafar

2. Sa 200 metru mill-Kennedy Grove fis-Salini
3. Il-Ground ta' l-Isports tal-Marsa
4. Il-Gonna ta' San Anton u l-gonna pubbliċi l-oħra kollha f'Malta u Għawdex
5. L-inħawi tal-Portes des Bombes
6. Manoel Island
7. Sa 500 metru mill-Għadira, fil-Bajja tal-Mellieħa
8. Sa 500 metru mill-Istazzjon tat-trasmissjoni tar-Radju f'Xrobb il-Għagin
9. Sa 200 metru mill-ajruport ta' Haġ Luqa u 50 metru mid-dawl li juri t-triq tar-'runways'
10. Sa kilometru minn Kemmuna
11. Sa kilometru minn Filfla
12. Sa 200 metru mill-Gonna tal-Buskett u l-Palazz ta' Verdala
13. Sa 50 metru mit-tarf ta' l-Għoljiet ta' Ċenċ — Għawdex
14. Il-kumpless Ta' Qali; magħduda l-inħawi fejn qabel kien użat bħala ajruport u l-art li tmiss miegħu
15. Sa 50 metru mill-istazzjonijiet tar-radju mhaddma mid-Dipartiment ta' l-Avjazzjoni Ċivili:—
 - a. f'Bengħajsa, limiti ta' Birzebbuġa
 - b. fl-gholjiet ta' Had-Dingli, limiti ta' Had-Dingli
 - c. fil-Fortizza tas-Silġ, limiti ta' Delimara
 - d. F'Wied Rini, limiti tar-Rabat
 - e. Non-directional beacon, Forti San Rokku, limiti tar-Rinella
 - f. fl-Istazzjon tal-VOR, it-Tafal, fil-limiti ta' Kerċem, Għawdex

F'dawn il-postijiet li semmejna ebda persuna ma għandha f'xi żmien, b'xi mod tipprowa toqtol, tferi jew tiehu xi għasfur ikun liema jkun.

SPARAR FUQ PLATTINI

Każini ta' l-isparar registrati mill-pulizija jistgħu jorganizzaw sparar fuq il-plattini; basta dan isir f'post hekk magħluq li jħares il-pubbliku u l-proprjetà u li jkun immarkat b'mod li jidher sewwa bħala arja ta' periklu.

FNIEK SLAVAGĠ

L-istaġun magħluq għall-fniek slavaġġ huwa bejn l-1 ta' Jannar u l-31 ta' Mejju ta' kull sena. Matul dan l-istaġun l-ebda persuna ma tista' tipprowa tispara fuq jew tipprowa tiehu xi fenek selvaġġ jew tuża xi kelb, nemes jew xibka għal dan il-ghan.

ĊOMB IPPROJBIT

Ebda persuna ma tista' tispara jew tuża skrataċ li jkunu ikkargati b'xi ċomb ta' daqs 'il fuq minn 3.2 mm dijametru.

SPARAR TA' ARMI

Xkubetti jew armi oħra tan-nar bir-'repeater' huma ipprojbiti li jkollhom aktar minn erba' skrataċ f'daqqa fil-magazzin. Ebda persuna li tkun qed iddur għall-kaċċa ma tista' tispara waqt li

- a. tkun fuq il-baħar fil-limiti ta' tliet kilometri minn xi xtajta
- b. tkun f'distanza ta' 200 metru minn xi 'area' abitata

- c. tkun 50 metru minn xi triq li tkun użata jew li tista' tintuża minn xi vettura bil-mutur, barra minn mogħdija fil-kampanja jew triq sekondarja li tkun maħsuba prinċipalment bħala aċċess għall-ghelieqi
- d. waqt li tkun fuq xi vettura bil-mutur

Arma tan-nar li tkun ikkargata jew barra mill-borża tagħha ma tistax tingarr f'xi hin, jekk mhux fuq il-post fejn hu permess l-isparar għall-kaċċa.

INFURZAR TAR-REGOLAMENTI

Biex dawn ir-regolamenti jistgħu jigu nfurzati, kull uffiċjal tal-pulizija jista' jwaqqaf u jfittex lil kull persuna li hu jkollu raġun jahseb li tkun kisret, jew, li jekk ma tigix imwaqqfa, tkun se tikser xi waħda mid-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, kif ukoll kull vettura li dik il-persuna tkun qed tuża. Hu jista' jarresta lil dik il-persuna jekk din tonqos li tidentifika lilha nnifisha u jista' wkoll jaqbad u jzomm (għall-finijiet ta' l-istharrig tar-reat li dwaru jkun hemm suspett), kull għasfur, kull arma, missila jew oġġett ieħor li jista' joqtol jew iferi għasfar jew fniek slavaġġ, li jistgħu jkunu fil-pussess ta' dik il-persuna jew taht il-kontroll tagħha.

ANDREWS FEEDS (MALTA) LTD

għalf bilanċjat
għall-ħamiam

PIGEON PELLETS

PIGEON PELLETS hija tahlita ta' cereali, vitamini u minerali li huma tant meħtieġa għall-ħamiam b'saħħtu.

Issibu għand
Andrews Feeds
(Malta) Limited
Haġ-Luqa u l-Marsa

Stharriġ Dwar l-Infieq tal-Familja

Il-Gvern ħatar Kumitat biex jagħmel stharrig fuq in-Nefqa tal-Familja biex ikun jista' jasal għall-mudell agġornat ta' kif jonfoq flusu il-konsumatur. Dan qed isir minħabba it-taqlib li kien hawn dan l-aħħar fis-swieq internazzjonali, li laqat ukoll lil Malta.

Stharrig bħal dan sar għall-ewwel darba f'Malta fl-1971/72 u fuq ir-riżultat ta' dan kienu ġew stabbiliti l-weights jew l-importanza ta' kull oġġett li jagħmel parti mill-infiq tal-familja Maltija.

Dan il-Kumitat huwa kompost minn rappreżentanti tal-Uffiċċju ta' l-Istatistika taħt iċ-*Chairmanship* ta' l-Aġent Kap Statistiku Prinċipali tal-Gvern, rappreżentanti tal-Uffiċċju tal-Prim Ministru, tal-Ministeru tal-Kummerċ, tal-Ministeru tax-Xogħol u tal-Bank Ċentrali kif ukoll rappreżentanti tal-Ħaddiema, tas-Settur Kummerċjali u tal-Konsumatur.

L-għan ewlieni tas-survey hu li jagħti stampa agġornata tal-infiq kollu tal-mara tad-dar. In-neċessità li minn żmien għall-żmien wiehed jistharreg jekk kienx hemm tibdil f'dan l-infiq tinħass għaliex it-talba tal-konsumatur titbiddel mhux biss skond iċ-ċaqliq li jkun hemm fil-prezzijiet imma wkoll bħala riżultat ta' tibdil ieħor li jgħib miegħu l-progress. Il-progress itejjeb il-livell tal-ħajja, (li *Standard of Living*), li jikkondizzjona l-familja li tgħix aħjar u takkwista oġġetti li qatt qabel ma ħasbet li kien se jkollha ċ-ċans li tkun tista' takkwista f'darha.

Survey bħal dan qed isir għax hu aktar Prattikabbli minn Ċensiment shiħ li jkopri kull familja. Skond l-esperti tal-Istatistika jintgħazel *sample* — jiġifieri tittiehed parti biss mit-total b'mod tali li tagħrif miksub ikun ta' l-istess livell daqs li kieku jkun sar stharrig fuq il-familji kollha li hawn fil-pajjiż.

Għalhekk intagħzlu b'mod xjentifiku wkoll xi bliet u rġula minn Malta u Għawdex li jistgħu liberalment jittiehdu bħala li jir-rappreżentaw id-Distretti kollha ta' Malta u Għawdex. Per eżempju, jekk mid-Distretti ta' Malta u Għawdex, mill-ħames distrett ta' Malta jintgħazel biss iż-Zurriq, dan ikun sar b'mod xjentifiku u għalhekk dan ir-raħal jista' liberalment jittiehed bħala li jir-rappreżenta lid-Distrett kollu. Għalhekk ntgħazlu 16-il lokal mit-13-il Distrett ta' Malta u Għawdex u minnhom intgħazlu l-familji li hemm in-neċessità li jirrispondu għall-Kwistjonarju li hu meħtieġ.

Il-Kwistjonarju, li jkun hemm ma' l-ittra li ntbgħatet lill-familji, jistaqsi fuq in-numru ta' persuni fil-familja, ix-xorta ta' xogħol li jagħmel il-kap (jiġifieri jaħdimx b'salarju jew għal rasu u xogħol ieħor), u mistoqsijiet oħra li jtf-għu dawl fuq jekk il-familja kkonċernata taqax taħt l-iskop tas-Survey.

L-istharrig li beda f'April li għadda jispicċa f'Marzu tas-sena d-dieħla.

L-intervisti lill-familji magħżula jgħidu sena shiħa. Il-familji qed jiġu ntervistati għal tliet ġimgħat

fuq perijodu ta' sena. Dan isir biex b'hekk tiġi koperta l-ispiża tal-familji anke fuq daww l-oġġetti li ma jinxtrawx is-sena kollha. Bħal per eżempju wieħed jista' isemmi l-ħut, il-frott u oġġetti oħra li jvarjaw fil-kwalità minn sta-ġun għall-ieħor.

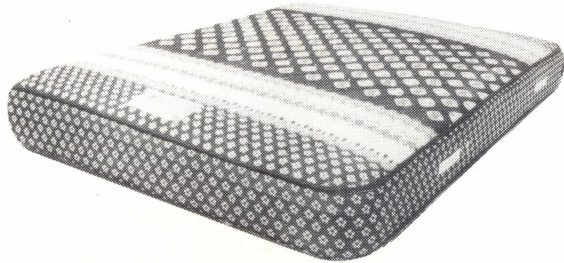
It-tagħrif miġbur tagħmel użu minnu biss dik is-sezzjoni tad-Dipartiment li għandha x'taqsam ma' dan is-Survey u ma jingħata l-ebda tagħrif fuq dan lil sezzjoni oħra jew Dipartimenti oħra. Barra hekk t-tagħrif li tagħti kull familja jidher biss f'tabelli statistiċi, jiġifieri f'totali. It-tagħrif li tagħti kull familja jiġi wżatt biss f'riżultat tal-familji kollha flimkien.

L-interviewers li qed jieħdu parti f'dan ix-xogħol jieħdu gura-ment ta' segretezza u ħadd minnhom ma jista' jagħti tagħrif miġbur mingħand il-familji. Kull interviewer huwa mitlub li jkollu karta ta' identità illi, jekk ikun hemm bżonn, juriha lill-kap tal-familja fl-ewwel kuntatti li jagħmel mal-familja u hawnhekk ifiehem sewwa l-għan u l-metodu ta' kif qed isir is-Survey.

L-interviewers jiltaqgħu mal-familji skond kif ikun komdu għall-kap tal-familja. Daww il-familji li jieħdu sehem fis-Survey jiġu rikompensati, però dan ir-rikompens huwa nominali meta wiehed iqis li dan ħaduh biex jgħinu kemm lilhom infushom kif ukoll il-ħtiġijiet tan-nazzjon.

Għalhekk nixtiequ kull suċċess lil dan is-Survey biex il-qagħda ta' l-għixien tal-poplu Malti ssir magħrufa b'mod xjentifiku.

DREAMPAEDIC HEALTH MATTRESS

DREAMLAND FOLDING CHAIR

DREAMLAND DREAMLAND GARDEN FURNITURE UPHOLSTERY

DREAMLAND

BEDDING CO. LTD.

FACTORY:-
ST. LAWRENCE STREET,
B'KARA, MALTA.
TEL: 40345

SHOWROOM:-
397, FLEUR DE LYS RD.,
B'KARA, MALTA
TEL: 40345

Użu tajjeb mis-servizzi tal-Mid-Med Bank jaghmel il-ħajja iżjed faċli

Meta tagħraf tuża tajjeb is-servizzi li joffrilek il-Mid-Med Bank il-ħajja ssir iżjed faċli.

Meta tiftaħ kont kurrenti li permezz tiegħu tkun tista' thallas biċ-ċekk, issib li qed isserrah rasek li flusek jinsabu fis-sod, filwaqt li tevita ħafna giri u taħbit.

Issib ukoll li mhux diffiċli li tagħmel arrangamenti biex tissellef flus għal htigijiet li jistghu jinqalghu.

Bħalma hemm ħafna servizzi utli għal kulmin għandu jew qed jippjana li jkollu xi negozju.

Fuq kollox, il-Managers tal-Mid-Med Bank huma mħarrġin biex jgħinuk b'pariri li tkun tinħtiegħ.

Mid-Med Bank

Uffiċċju Principali: 233 Triq ir-Repubblika, Valletta.
Tel: 625281. 38 Ferġha f'Malta u Għawdex.

Mid-Med Bank
il-bank tiegħek